

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 23. marraskuuta 2022
(OR. en)

15031/22

Toimielinten välinen asia:
2022/0393 (NLE)

ENER 621
ENV 1193
COMPET 937
TRANS 735
CONSOM 306
IND 497
ECOFIN 1219
FISC 230

EHDOTUS

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	23. marraskuuta 2022
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2022) 668 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON ASETUKSEKSI markkinakorjausmekanismista kansalaisten ja talouden suojelemiseksi liian korkeilta hinnoilta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2022) 668 final.

Liite: COM(2022) 668 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Strasbourg 22.11.2022
COM(2022) 668 final

2022/0393 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS

**markkinakorjausmekanismista kansalaisten ja talouden suojelemiseksi liian korkeilta
hinnoilta**

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS

markkinakorjausmekanismista kansalaisten ja talouden suojelemiseksi liian korkeilta hinnoilta**1. EHDOTUKSEN TAUSTA**

Ehdotuksella luodaan väliaikainen ja hyvin kohdennettu sääntelyväline, jolla puututaan kaasun tukkumarkkinoiden hinnanmuodostusmekanismien puutteista johtuviin äärimmäisiin hintapiikkeihin ja estetään siten unionin taloudelle aiheutuvat merkittävät vahingot.

a) Ukrainan kriisi, joka on johtanut ennennäkemättömiin hinnannousuihin ja aiheuttanut vakavaa taloudellista vahinkoa

Venäjän perusteeton sotilaallinen hyökkäys Ukrainaa vastaan ja energian käyttö aseena ovat aiheuttaneet ennennäkemättömän energiakriisin, joka vaikuttaa erityisesti unioniin. Tämä on johtanut energian hintojen jyrkkään nousuun, kiihdyttänyt inflaatiota ja vaarantanut energian toimitusvarmuuden. Venäjä on tarkoituksellisesti häirinnyt ja manipuloinut toimituksia, mikä on vaikuttanut Euroopan maakaasun hintoihin ja energiamarkkinoiden hinnanmuodostuksen tasapainoon. Venäjän päätös katkaista toimitukset Nord Stream 1 -kaasuputken kautta ja keskeyttää toimitukset useisiin EU:n jäsenvaltioihin, Nord Stream 1 - ja 2 -putkien sabotointi ja tarve löytää uusia toimituslähteitä ja -reittejä lyhyellä varoitusajalla ovat saattaneet kriisin uuteen vaiheeseen. EU on sitoutunut poistamaan asteittain kokonaan riippuvuutensa Venäjän fossiilisista polttoaineista 18. toukokuuta 2022 annetun komission tiedonannon ”REPowerEU-suunnitelma” mukaisesti vähentämällä kysyntää, nopeuttamalla uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa ja korvaamalla venäläisen kaasun vaihtoehtoisilla toimituksilla luotettavilta kumppaneilta energianhankintafoorumien kautta. Venäjältä tuodun putkikaasun osuus EU:n kaasun kokonaistuonnista laski jo 41 prosentista 9 prosenttiin syyskuun 2021 ja syyskuun 2022 välisenä aikana.

Markkinat olivat jo reagoineet kaasun hintojen merkittäväällä nousulla Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen alkamisen jälkeen, mutta maakaasun hinnat nousivat ennennäkemättömän korkeiksi elokuun 2022 loppupuoliskolla. Kun edellisen vuosikymmenen aikana hintojen vaihteluväli oli 5–35 euroa megawattitunnilta, Euroopan maakaasun hinnat saavuttivat nyt tason, joka oli 1000 prosenttia korkeampi kuin unionissa aiemmin vallinneet keskimääräiset hinnat. Alankomaiden TTF Gas Futures -sopimuksilla (kolmen kuukauden/neljännesvuoden tuotteet) käytiin kauppaa ICE Endex -pörssissä¹ hinnoilla, jotka olivat hieman alle 350 euron/MWh, kun taas EEX-pörssissä vuorokausimarkkinoilla myydyin kaasun hinta oli enimmillään 316 euroa/MWh ilman, että kaupankäynnin volyymissa tapahtui merkittäviä muutoksia. Kuukausihinnat olivat

¹ Hintaero, joka saadaan vähentämällä EEX:n ”TTF spot EGSI” -hinnasta Platts/S&P Globalin Luoteis-EU:n ja Lounais-EU:n LNG:n spot-hinta-arvioiden keskiarvo.

korkeimmillaan selvästi yli 200 euroa/MWh ja saavuttivat huippunsa eli lähes 314 euroa/MWh 26. elokuuta 2022. Kahden peräkkäisen viikon ajan 18.–31. elokuuta 2022 kuukausihinta oli yli 225 euroa/MWh. Korkein hintataso saavutettiin yhden viikon – viiden peräkkäisen kaupankäyntipäivän – aikana 22.–26. elokuuta 2022, jolloin hinnat olivat yli 265 euroa/MWh tai hyvin lähellä sitä. TTF:n spot-hintojen ja nesteytetyn maakaasun spot-hintojen ero² oli 22.–31. elokuuta 2022 välisenä aikana yli 57 euroa/MWh. Viikon 22.–26. elokuuta 2022 kolmena viimeisenä päivänä TTF:n spot-hintojen ja nesteytetyn maakaasun viitehintojen välinen ero oli yli 58 euroa/MWh. Tämä merkitsi TTF-hintojen ennennäkemätöntä irtautumista nesteytetyn maakaasun hinnoista, jotka kuvastavat maailmanmarkkinahintoja. Saavutettuaan äärimmäisen tason elokuussa 2022 hinnat laskivat alle 220 euron/MWh seuraavina viikkoina eivätkä ole vielä nousseet uudelleen tätä tasoa korkeammalle.

Tämä lähes kahden viikon mittainen äärimmäinen hintapiikki oli erittäin vahingollinen Euroopan taloudelle. Kaasua käytetään laajalti monilla EU:n talouden aloilla pk-yrityksistä suurteollisuuteen, erityisesti kaasuvaltaisilla teollisuudenaloilla, kuten keramiikka-, lasi-, lannoite-, sellu-, paperi- ja kemianteollisuudessa. Elokuussa koetun kaltaisilla erittäin korkeilla maakaasun hinnoilla, jotka olivat noin 350 euroa/MWh, on merkittävä kielteinen vaikutus unionin talouteen jopa lyhyen ajan kuluessa, sillä niiden vaikutukset leviävät sähkön hintoihin ja kiihdyttävät kokonaisinflaatiota. Hintapiikit aiheuttavat konkreettisia vahinkoja ja riskejä energia-asiakkaille, toimittajille ja toimitusvarmuudelle kaasu- ja sähkömarkkinoilla. Asiakkaat joutuivat täysin alttiiksi alueellisten kapasiteetin pullonkaulojen aiheuttamille äärimmäisille hintapiikeille. Kun koko kapasiteetti oli käytössä, lisäkaasutoimituksia ei voitu houkutella uusilla hintojen korotuksilla. Venäjän hyökkäys Ukrainaa vastaan vaikuttaa edelleen kielteisesti koko unionin talouteen. Tämän vuoksi kasvu on hitaampaa ja inflaatio nopeampaa kuin komission kevään talousennusteessa arvioitiin³. Keskimääräisen vuotuisen inflaation ennustetaan vuonna 2022 olevan ennätyksellisen nopeaa, euroalueella 7,6 prosenttia ja koko EU:ssa 8,3 prosenttia. Tämän jälkeen se hidastuu vuonna 2023 euroalueella 4,0 prosenttiin ja koko EU:ssa 4,6 prosenttiin. Unionin kesän 2022 talousennusteen (väliennuste) mukaan unionin talous kasvaa vain 2,7 prosenttia vuonna 2022 ja 1,5 prosenttia vuonna 2023. Euroalueen talouskasvu on ennusteen mukaan 2,6 prosenttia vuonna 2022 ja maltillistuu 1,4 prosenttiin vuonna 2023; joidenkin maiden odotetaan painuvan taantumaan.

Koska Venäjältä Eurooppaan tulevat maakaasuvirrat ovat alhaisella tasolla ja ovat jo laskeneet 9 prosenttiin EU:n putkikaasun kokonaistuonnista eikä ole nähtävissä, että ne enää palaisivat sotaa edeltäneelle tasolle, kaasu- ja rahoitusmarkkinoiden tilanne pysyy edelleen haastavana EU:ssa. Kaasun toimitus- ja siirtoreittien ennennäkemätön muuttuminen yhdistettynä markkina- ja hinnanmuodostusvälineisiin, jotka eivät toimi kunnolla tarjontasokkitilanteessa, altistaa eurooppalaiset kuluttajat ja yritykset ilmeiselle riskille siitä, että esiintyy uusia taloudellisesti haitallisia kaasun hintapiikkejä. Ennalta arvaamattomat tapahtumat, kuten onnettomuudet ja putkistojen sabotointi, jotka häiritsevät kaasutoimituksia Eurooppaan tai lisäävät kysyntää dramaattisesti, voivat uhata toimitusvarmuutta. Äkillisten niukkuustilanteiden pelosta johtuvat markkinajännitteet ja hermostuneisuus jatkuvat todennäköisesti tämän talven yli seuraavaan vuoteen, koska tarjontasokkeihin mukautumisen ja uusien toimitussuhteiden ja infrastruktuurin luomisen odotetaan vievät vähintään yhden tai useamman vuoden.

² Hintaero, joka saadaan vähentämällä EEX:n ”TTF spot EGSI” -hinnasta Platts/S&P Globalin Luoteis-EU:n ja Lounais-EU:n LNG:n spot-hinta-arvioiden keskiarvo.

³ [Kesän 2022 talousennuste: Venäjän hyökkäyssota heikentää näkymiä, \(https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_22_4511\).](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_22_4511)

b) TTF:n ja markkinoiden muuttunut tilanne – viitehintojen merkityksen muuttuminen

Hinnanmuodostusjärjestelmä

Title Transfer Facility (TTF) on niin kutsutun syöttö- ja ottojärjestelmän keskus⁴ eli virtuaalinen kauppapaikka, jossa verkonkäyttäjät voivat siirtää kaasua keskenään. Kaasukaupan keskusta ylläpitää yleensä siirtoverkonhaltija tai muu jäsenvaltion nimeämä elin, joka käsittelee ilmoituksia kaasun omistusoikeuden siirrosta verkonkäyttäjien välillä.

Keskuksessa voidaan käydä kauppaa erilaisten tuotteiden toimituksista, myös virtuaalisista tai fyysisistä (jolloin kaasu on toimitettava tietyssä fyysisessä paikassa)⁵. Keskuksilla on tärkeä tehtävä maakaasuverkon vakauden kannalta, sillä ne mahdollistavat kaasun siirron markkinatoimijoiden välillä. Ne ovat siten kaasumarkkinoiden keskeinen osa. Euroopassa on monia kaasukaupan keskuksia, joista tärkeimmät ovat seuraavat: Alankomaiden TTF (NL), Saksan Trading Hub Europe (THE), Ranskan Point d'échange de gaz – Nord (PEG), Belgian Zeebrugge (Beach) ja ZTP, Itävallan Virtual Trading Point (VTP), Italian Punto di Scambio Virtuale (PSV), Tšekin Virtual Trading Point (VTP), Espanjan Virtual Balancing Point (PVB) ja Iso-Britannian National Balancing Point (NBP).

TTF-futuurihinnan erityinen merkitys EU:n hinnanmuodostusjärjestelmän kannalta

Keskuksissa voidaan käydä kauppaa joko pörssin ulkopuolella (OTC) tai pörsseissä. Keskus on kaasun toimituspaikka salkkujen välillä. Likvidein TTF:ään liittyvä tuote on Alankomaiden TTF Gas Futures, joka toimitetaan kuukauden sisällä ja jolla käydään kauppaa ICE Endex -pörssissä. Niin sanotuilla spot-markkinoilla eli enintään vuorokauden pituisten tuotteiden markkinoilla likvidein markkinapaikka on puolestaan European Energy Exchange (EEX).

TTF on virtuaalinen kauppapaikka, johon sekä spot- että futuurisopimukset on liitetty. TTF:ään liittyviä tuotteita (eli sopimuksia, joissa TTF on toimituspiste) on saatavilla pörsseissä, ja ne vaihtelevat yleensä lyhyen aikavälin tuotteista (esim. päivänsisäiset, vuorokautiset, seuraavan viikon tuotteet) tuotteisiin, joiden toimitushorisontti on useita vuosia eteenpäin. Tässä yhteydessä voidaan erottaa toisistaan eri markkinat:

Spot-markkinat (päivänsisäiset ja vuorokautiset) ovat paikka, jossa siirtoverkonhaltijat fyysisesti ylläpitävät verkon tasapainoa, mikä on ratkaisevan tärkeää toimitusvarmuuden turvaamiseksi. Se on myös paikka, jossa tehdään fyysisiä toimituksia koskevia liiketoimia. Niiden avulla markkinaosapuolet tasapainottavat kaasusalkkujaan vastatakseen esimerkiksi sääolosuhteista tai ylikuormituksesta johtuviin kysynnän ja tarjonnan muutoksiin. Tämä ei ole tämän ehdotuksen kohteena, kun otetaan huomioon toimitusvarmuuteen ja päivittäisten markkinoiden tasehallintaan liittyvät riskit.

Johdannaismarkkinat, erityisesti kaasun tulevia toimituksia koskevat sopimukset (esim. seuraavana kuukautena tai myöhemmin), ovat olennaisen tärkeitä kaasuyhtiöille, jotta ne voivat suojautua taloudellisilta riskeiltä ostaessaan kaasua epävakailta markkinoilta. Johdannaisten vakaammat pitkän aikavälin hinnat antavat myös hintasignaaleja

⁴ Keskus on syöttö- ja ottojärjestelmän virtuaalinen kauppapaikka, jossa verkonkäyttäjät voivat siirtää kaasua keskenään, ja sitä ylläpitää useimmiten siirtoverkonhaltija (tai muu nimetty elin).

⁵ ACER(2011) Framework Guidelines on Gas Balancing in Transmission Systems.

infrastruktuuri-investointien kannalta luotettavasta toimintaympäristöstä. Johdannais- ja futuurimarkkinoilla toteutetut toimet voivat vaikuttaa myös rahoitusvakauteen.

Hintaraportoivat laitokset seuraavat vuorokausimarkkinoiden toimintaa ja julkaisevat indeksejä, myös TTF:ään liittyviä indeksejä, joihin yleensä viitataan sopimuksissa. Sopimuksissa viitataan usein TTF:n kuukausittaisiin viitehintoihin. TTF:ään liittyviä indeksejä, jotka liittyvät TTF:n spot- tai futuurisopimusten hintaan, voidaan puolestaan käyttää pitempiaikaisiin sopimuksiin sisältyvissä hintakaavoissa. Tämä liittyy pääasiassa siihen, että viime vuosina TTF:ää on pidetty luotettavimpana vertailukohtana kaasun hinnoille EU:n tasolla, myös sen alueen rajojen ulkopuolella, jota TTF-keskus palvelee.

Pörssit ovat yleensä ns. selvitysyhteisöjä, jotka hallitsevat vastapuoliriskejä, koska kaupat toteutetaan tietämättä vastapuolta.

TTF on EU:n likvidein kaasukaupan keskus, ja sitä käytetään laajasti vertailukohta Euroopan kaasun hinnoille. Se toimii Euroopan kaasukaupan ensisijaisena kaupankäynti- ja riskinhallintavälineenä. TTF-indeksejä on käytetty Euroopassa viime vuosina maakaasun hintojen vertailukohtana. Tämä johtuu keskuksen erityisestä maantieteellisestä sijainnista, jonka ansiosta se voi vastaanottaa maakaasua useista lähteistä, muun muassa kotimaassa tuotettua kaasua Groningen-kaasukentältä, norjalaista kaasua, nesteytettyä maakaasua sekä merkittäviä määriä Venäjältä. Viimeksi mainittu on nyt korvattava muilla kolmansien maiden toimittajilla. Markkinatoimijat ovat perinteisesti käyttäneet TTF:ää maakaasun viitehintana koko Euroopassa, ja sen katsottiin edustavan koko markkinoita. Markkinatietojen mukaan TTF:n osuus Euroopan unionissa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa myydyin maakaasun kaupasta oli noin 80 prosenttia vuoden 2022 kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana (sama osuus kuin vuonna 2021 samana ajanjaksona). Markkina-arvioiden mukaan TTF:ssä käydyn pörssipohjaisen kaupankäynnin osuus kasvoi 70 prosenttiin vuoden 2022 kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana. Alankomaiden kaasumarkkinoiden kaasupörssejä ylläpitävät ICE ENDEX ja ECC B.V.

Näyttö hinnanmuodostuksen virheellisestä toiminnasta, joka on vaikuttanut liiallisiin hinnannousuihin

Venäjän provosoimattomalla hyökkäyksellä Ukrainaa vastaan ja sillä, että Venäjä on käyttänyt energiaa aseena, on ollut perustavanlaatuinen rakenteellinen vaikutus Euroopan maakaasumarkkinoihin. Se on muuttanut perusteellisesti toimitusten alkuperää Euroopassa sekä tapaa, jolla kaasu virtaa EU:n sisällä.

Venäjältä tulevan kaasun toimitushäiriöt ovat johtaneet siihen, että venäläisen putkikaasun osuus EU:hun tulevan putkikaasun kokonaistuonnista laski 40 prosentista 9 prosenttiin tämän vuoden aikana. Muista lähteistä tulevien virtojen edellyttämää infrastruktuuria ei ole vielä saatavilla. Useita sekä putkikaasuun että nesteytettyyn maakaasuun liittyviä infrastruktuurin pullonkauloja pyritään parhaillaan poistamaan, jotta infrastruktuuri voidaan mukauttaa markkinoiden uuteen todellisuuteen REPowerEU-suunnitelman mukaisesti.

Tilanteessa, jossa toimitukset ovat häiriintyneet ja ollaan luomassa uusia toimitusreittejä, se, että Luoteis-Euroopan kaasujärjestelmässä esiintyy merkittäviä infrastruktuurirajoituksia sekä putkissa tapahtuvassa siirrossa (länsi-itä-suunnassa) että nesteytetyn maakaasun uudelleenkaasutuskapasiteetissa, on muodostunut hinnanmuodostusmekanismien kannalta ongelmalliseksi muualla Euroopassa. Nämä rajoitukset olivat osittain syynä kaasun hintojen yleiseen nousuun Euroopassa kriisin alkamisen jälkeen. Alueen infrastruktuurin pullonkaulat

olivat yksi syy, joka selittää TTF-futuurihinnan ja nesteytetyn maakaasun maailmanmarkkinahintojen välisen eron kasvun kesällä. TTF-futuurihintaa on aina ollut hyvä ja luotettava vertailukohta kaasun hinnoille monilla Euroopan alueilla, mutta siitä on tullut vähemmän merkityksellinen ja luotettava hintojen vertailukohta tietyillä alueilla – erityisesti maissa, joissa nesteytettyä maakaasua ja muita kaasulähteitä on helpommin saatavilla kuin maissa, joilla ei ole merkittävää mahdollisuutta saada nesteytettyä maakaasua ja joissa kapasiteetin pullonkaulat estävät lisätoimitukset.

Selkeä osoitus koko Euroopan markkinoihin vaikuttavasta hinnanmuodostusmekanismin toimintahäiriöstä on se, että TTF-futuurihintaa irtautui huhtikuusta 2022 alkaen muista Euroopan alueellisista keskuksista ja ammattimaisten indeksinlaatijoiden (hintaraportoivien laitosten) tekemistä nesteytetyn maakaasun tuonnin hinta-arvioinneista. Tavanomaisissa olosuhteissa, kuten viime vuosikymmenen aikana, jolloin TTF:stä tuli eniten käytetty maakaasun hinnan vertailuarvo Euroopassa, TTF-hinnan ja nesteytetyn maakaasun hinnan välinen ero on ollut kapeampi ja jopa negatiivinen. Elokuussa 2022 nähty epätavallinen ero TTF:n ja muiden alueellisten keskusten välillä on vahva osoitus siitä, että TTF ei välttämättä ole hyvä indikaattori markkinatilanteesta Luoteis-Euroopan ulkopuolella vaan johtaa korkeisiin hintoihin, jotka eivät vastaa markkinoiden perustekijöitä koko EU:ssa. Sen vuoksi asetuksella [XXXX/2022] on luotu uusi luotettavampi LNG-viitehintaa unionin tasolla, ja ACERin on määrä määrittää se 1. maaliskuuta 2023 mennessä. Luoteis-Euroopan markkinoiden niukkuusjaksojen aikana sopimusten indeksointi TTF:ään vaikuttaa kohtuuttomasti muihin Luoteis-Euroopan ulkopuolisiin alueellisiin markkinoihin.

Infrastruktuurin pullonkaulat ovat johtaneet merkittäviin ja ennennäkemättömiin hintaeroihin TTF:n, kansallisten kaasukaupan keskusten ja nesteytetyn maakaasun hintojen välillä. Siihen saakka kunnes Luoteis-Euroopan infrastruktuurin pullonkaulat on poistettu, ne vaikuttavat hinnanmuodostukseen ja niillä on jatkuvasti valtava ja suhteeton vaikutus Euroopan maakaasumarkkinoihin ja talouteen. Kun putket ja LNG-terminaalit toimivat maksimikapasiteetilla, mikä takaa toimitusvarmuuden, kaikki uudet hinnannousut, jotka ylittävät tietyn eron maailmanlaajuisiin kaasun hintoihin ja joita tarvitaan LNG-lastien houkuttelemiseksi Eurooppaan, eivät enää houkuttele uutta kaasua, vaan ne johtuvat infrastruktuurin pullonkauloista. Kauppiaat ja energiayhtiöt voivat käyttää tätä tilannetta hintojen nostamiseen, millä on haitallinen vaikutus koko unioniin.

Tämä on johtanut sellaisiin tilanteisiin kuten elokuun 2022 kahden viimeisen viikon aikana, jolloin maakaasun hinnat saavuttivat ennätystason eli yli 300 euroa/MWh ja mantereen kaasukaupan keskuksissa, kuten TTF:ssä, hinta nousi 70 euroa/MWh nesteytetyn maakaasun hintaa korkeammaksi eli TTF-hintaa oli jopa 25 prosenttia korkeampi kuin LNG-hintaa (kuten Luoteis- ja Lounais-Euroopan LNG Spot Index -keskihintaa osoittaa). Näissä tilanteissa voidaan väittää, että TTF-indeksi ei enää tarjoa edustavaa kuvaa Euroopan hinnoista.

Kun otetaan huomioon TTF-hinnan rooli sopimuksissa käytettynä viitehintana kaikkialla Euroopassa, tämä on johtanut siihen, että eurooppalaisten asiakkaiden, jotka eivät sijaitse Keski- ja Itä-Euroopassa, oli maksettava korkeampaa hintaa, vaikka maakaasu oli maailmanmarkkinoilla huomattavasti halvempaa. Tässä tilanteessa TTF-hinnan äärimmäinen nousu, joka johtui pääasiassa Keski-Euroopan sisäisistä kapasiteetin pullonkauloista, ei enää ollut edustava monille eurooppalaisille asiakkaille. Sitä pidettiin liian korkeana eikä sen katsottu heijastavan markkinoiden tasapainoa.

Elokuussa havaittu ero TTF:n ja muiden alueellisten keskusten välillä on osoitus siitä, ettei TTF välttämättä ole enää hyvä indikaattori markkinatilanteesta Luoteis-Euroopan

ulkopuolella, kun markkinoilla esiintyy infrastruktuurirajoituksia. Luoteis-Euroopan markkinoiden niukkuustilanteissa vaikutukset kohdistuisivat perusteettomasti myös muihin Luoteis-Euroopan ulkopuolisiin alueellisiin markkinoihin (joilla markkinaolosuhteet ovat suotuisimmat), koska sopimusten indeksinä käytetään TTF:ää.

Tämän tilanteen odotetaan jatkuvan koko vuoden 2023 ajan. Pidemmällä aikavälillä huomattavat investoinnit kaasuverkkojen yhteenliittäntöihin ja LNG-terminaaleihin poistavat kaasun hintaeroja alueellisten keskusten välillä. Investoinnit uusiutuvaan ja vähähiiliseen sähköntuotantoon irrottavat sähkön hinnat pysyvästi kaasun hinnoista ja vähentävät kaasun hintoihin kohdistuvaa painetta niukkuustilanteissa. Erityisesti myöhemmin tänä vuonna tai vuoden 2023 ensimmäisten kuukausien aikana verkkoon tulevan uuden LNG-infrastruktuurin odotetaan lieventävän nykyisiä ongelmia. Tämä TTF:n ja muiden EU:n keskusten välisen eron odotettu pieneneminen liittyy suunniteltuun LNG-infrastruktuurin, kuten kelluvien varasto- ja uudelleenkaasutusyksiköiden (FSRU), käyttöönottoon, minkä pitäisi vähentää pullonkauloja luoteisessa EU:ssa. Tästä syystä vain väliaikainen toimenpide on perusteltu.

Ainakin ensi vuoden osalta on kuitenkin kiireellisesti korjattava pullonkaulojen tilapäiset vaikutukset tietyissä EU:n osissa. Tämä johtuu historialliseen tasapainoon vaikuttavasta mittavasta rakenteellisesta muutoksesta, jossa 40 prosenttia Eurooppaan tulevasta maakaasusta on korvattava muista lähteistä tulevalla kaasulla tilanteessa, jossa TTF-hinnat eivät välttämättä edusta kaasun maailmanlaajuisia tarjontaa ja kysyntää. Euroopan markkinoita palvelevia markkinavälineitä ei ole suunniteltu eikä kehitetty vastaamaan nykyisen kaltaiseen markkinatilanteeseen, jolle on ominaista valtava tarjontasokki ja jonka taustalla on Venäjän harjoittama energian käyttö aseena, minkä vuoksi EU maksaa kaasustaan ylimääräistä hintaa. Euroopan sähkömarkkinoiden rakennetta ei myöskään ole suunniteltu tällaiseen kriisitilanteeseen, jossa poikkeuksellisen korkeat kaasun hinnat ovat johtaneet korkeisiin sähkön hintoihin ja inframarginaalisten tuotantoteknologioiden ennennäkemättömiin tuloihin. Jatkona 6. lokakuuta 2022 annetulle neuvoston asetukselle kiireellisistä toimista energian korkeisiin hintoihin puuttumiseksi komissio valmistelee parhaillaan ehdotusta, jonka tarkoituksena on irrottaa sähkön hinnat rakenteellisesti kaasun hinnoista. Ehdotus on tarkoitus esittää vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä.

II. EHDOTUKSEN TARKOITUS

Epätavallisen korkeat TTF-hinnat ja niiden seurannaisvaikutus maakaasun yleiseen hintatasoon Euroopassa ovat synnyttäneet poliittisella tasolla lukuisia pyyntöjä kiireellisistä ja väliaikaisista toimista.

Euroopan parlamentti kehotti 5. lokakuuta 2022 antamassaan päätöslauselmassa ”EU:n vastaus energian hintojen nousuun Euroopassa” toteuttamaan TTF-järjestelmän toimintaa koskevia toimenpiteitä ja katsoi, että ”näihin toimenpiteisiin voisi kuulua mekanismi kaupankäynnin keskeyttämiseksi TTF-järjestelmässä liiallisten hintavaihtelujen tapauksessa ja hintarajat”.

Energiaministerien epävirallisessa kokouksessa 12. lokakuuta komissiota pyydettiin ehdottamaan toimenpiteitä yhteisvastuutoimien koordinoimiseksi, energiansaannin turvaamiseksi, hintatasojen vakauttamiseksi ja korkeista energian hinnoista kärsivien kotitalouksien ja yritysten tukemiseksi.

Lokakuun ehdotuksessaan komissio pyrki puuttumaan tilanteisiin, joissa maakaasun hinnat ovat liian korkeita, ehdottamalla neuvoston toimenpidettä, jolla TTF:n spot-markkinoilla

tehtäville maakaasukaupoille määritetään dynaaminen enimmäishinta tietyin edellytyksin. Jotta toimenpiteellä ei olisi kielteisiä vaikutuksia, sen olisi mahdollistettava OTC-kaasukauppa, se ei saisi vaikuttaa EU:n kaasun toimitusvarmuuteen eikä EU:n sisäisiin kaasuvirtoihin, se ei saisi johtaa kaasun kulutuksen lisääntymiseen eikä vaikuttaa energiajohdannaismarkkinoiden vakauteen ja moitteettomaan toimintaan.

Eurooppa-neuvoston 20. ja 21. lokakuuta 2022 antamissa päätelmissä kehoitettiin esittämään kiireellisesti konkreettisia päätöksiä tietyistä lisätoimenpiteistä, myös asettamalla ”maakaasukaupoille tilapäinen dynaaminen hintahaarukka kaasun kohtuuttomien hintapiikkien rajoittamiseksi välittömästi”, sen jälkeen kun on arvioitu tällaisen mekanismin vaikutusta voimassa oleviin sopimuksiin ja on otettu huomioon erilaiset energialähteiden yhdistelmät ja kansalliset olosuhteet.

Tässä asetuksessa ehdotetun markkinakorjausmekanismin päätavoitteena on estää erittäin korkeat kaasun hinnat, jotka voivat osittain johtua hinnanmuodostusmekanismien toimimattomuudesta. Tarkoituksena ei ole puuttua hintoihin, jotka heijastavat oikein kysyntää ja tarjontaa. Tämä johtuu siitä, että hintasignaalit ovat tärkeitä niiden maakaasutoimitusten houkuttelemiseksi kolmansista maista, joita EU tarvitsee toimitusvarmuutensa ja taloudellisen vaurautensa säilyttämiseksi.

III. EHDOTUKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Ehdotettu markkinakorjausmekanismi perustuu komission 18. lokakuuta 2022 antaman neuvoston asetusehdotuksen yhteisvastuun lisäämisestä kaasuhankintojen paremman koordinoinnin, rajat ylittävän kaasukaupan ja luotettavien viitehintojen avulla, jäljempänä ’lokakuun ehdotus’, 23 ja 24 artiklaan.

Lokakuun 21. päivänä 2022 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien⁶ ja lokakuun ehdotuksen 23 artiklan 2 kohdassa⁷ mainittujen edellytysten perusteella markkinakorjausmekanismi on suunniteltu siten, että se täyttää kaksi perusvaatimusta:

- i) se toimii tehokkaana välineenä poikkeuksellisen korkeita kaasun hintoja vastaan; ja
- ii) se otetaan käyttöön vain, jos hinnat saavuttavat poikkeuksellisen korkean tason maailmanmarkkinoihin verrattuna, jotta vältetään merkittävät markkinahäiriöt ja toimitussopimusten häiriöt, jotka voivat johtaa vakaviin toimitusvarmuuteen liittyviin riskeihin.

⁶ Ks. 20.–21. lokakuuta 2022 annettujen päätelmien johdanto-osan 18 kappale:

”Eurooppa-neuvosto kehottaa neuvostoa ja komissiota toimittamaan kiireellisesti konkreettisia päätöksiä seuraavista lisätoimista sekä komission ehdotuksista arvioituaan niiden vaikutusta erityisesti olemassa oleviin sopimuksiin, mukaan lukien pitkäaikaisiin sopimuksiin kohdistuvien vaikutusten välttäminen, ja ottamaan huomioon erilaiset energialähteiden yhdistelmät ja kansalliset olosuhteet: (...)

c) asetetaan maakaasukaupoille tilapäinen dynaaminen hintahaarukka kaasun kohtuuttomien hintapiikkien rajoittamiseksi välittömästi, ottaen huomioon 18. lokakuuta 2022 päivätyn neuvoston asetusehdotuksen 23 artiklan 2 kohdassa mainitut edellytykset;”

⁷ Lokakuun ehdotuksen 23 artiklan 2 kohdassa säädetään, että tulevan markkinakorjausmekanismin on täytettävä seuraavat edellytykset: se ei rajoita OTC-kaasukauppaa; se ei vaaranna kaasun toimitusvarmuutta unionissa; se riippuu edistymisestä kaasun säästötavoitteen saavuttamisessa; se ei lisää kaasun kokonaiskulutusta; se on suunniteltu siten, että se ei estä EU:n sisäisiä markkinapohjaisia kaasuvirtoja; se ei vaikuta energiajohdannaismarkkinoiden vakauteen ja asianmukaiseen toimintaan; ja siinä otetaan huomioon kaasun markkinahinnat eri järjestäytyneillä markkinapaikoilla eri puolilla unionia.

Aiempiä tapahtumia, kuten elokuussa 2022 koettua poikkeuksellista hinnannousua, voidaan käyttää ohjenuorana niiden hintatasojen määrittelyssä, joilla markkinakorjausmekanismi voitaisiin ottaa käyttöön.

Ehdotetussa mekanismissa asetetaan yläraja TTF-kuukausijohdannaisten hinnalle, jäljempänä 'TTF-hinta'. Se on keskeinen Euroopan kaasun tukkumarkkinoilla käytetty viitehinta. Hintakatto otetaan käyttöön, jos TTF-hinta saavuttaa ennalta määritellyn tason ja jos hinnannousu ei vastaa samanlaista hinnannousua maailmanmarkkinoilla. Maailmanmarkkinahinta määritetään S&P Global Inc:n (New York) julkaisemien LNG-hinta-arvioiden "Daily Spot Mediterranean Marker (MED)" ja "Daily Spot Northwest Europe Marker (NWE)" päivittäisenä keskihintana.

Välittömän vaikutuksen varmistamiseksi ehdotetaan, että mekanismin käyttöönoton käynnistävät arvot vahvistetaan etukäteen, jotta vältetään pitkälliset päätöksentekomenettelyt, jotka voisivat merkittävästi viivästyttää mekanismin käyttöönottoa ja sen tarkoitettua hinnannousua hillitsevää vaikutusta. Kun markkinakorjausmekanismin käyttöönoton edellytykset täyttyvät, sitä olisi sovellettava automaattisesti.

TTF-futuuri hintakatto on suunniteltu huolellisesti siten, että se ei vaikuta hinnanmuodostukseen muilla alueellisilla kaasumarkkinoilla. Tämä johtuu siitä, että Alankomaiden kaasukaupan keskukselle ja siten TTF:lle ominaiset uudelleenkaasutuksen ja siirron nykyiset pullonkaulat vaikuttavat vähemmässä määrin näiden muiden markkinoiden hintasignaaleihin.

Välineen tavoitteena on tasoittaa erittäin korkeita hintoja, mutta ei muuttaa hintatasoa rakenteellisesti. Elokuun 2022 tapahtumia voidaan käyttää vertailukohtana määritettäessä intervention tasoa.

Käytettävissä olevat tiedot osoittavat, että 22.–31. elokuuta välisenä aikana TTF:n spot-hintojen ja nesteytetyn maakaasun spot-hintojen välinen ero oli yli 57 euroa/MWh. Front month -johdannaisten hinnat nousivat yli 300 euroon. Markkinakorjausmekanismin tavoitteena olisi oltava viime elokuussa saavutettua tasoa vastaavien epätavallisten hintojen välttäminen.

Jotta maakaasun kulutus ei kasvaisi, hintakatto on tarkoitus ottaa käyttöön vain poikkeuksellisissa olosuhteissa, jotta voidaan puuttua mahdollisesti lyhytaikaisiin jaksoihin, joina hinnat ovat tosiasiallisesti liian korkeita. Kun hinnat ovat "liian korkeita", kysynnän joustavuuden odotetaan olevan hyvin alhainen, eikä hintakaton avulla vältetyn lyhytaikaisen lisähinnannousun odoteta johtavan kulutuksen merkittävään vähenemiseen. Mekanismilla ei myöskään pyritä alentamaan rakenteellisesti hintoja, sillä se voisi lisätä kaasun kulutusta, jos alennus siirretään loppukuluttajille.

Hintakatto sovelletaan vain yhteen futuurituotteeseen (TTF-kuukausituotteisiin). Vaikka hintakatto otettaisiin käyttöön, markkinatoimijat voivat edelleen hankkia kaasua spot-markkinoilta, pidemmän maturiteetin johdannaisilla ja OTC-kaupasta, joihin mekanismi ei suoraan vaikuta. Mekanismin käyttöönoton ei siten voida odottaa johtavan kaasun "säännöstelyyn" tai toimitusvarmuuteen liittyviin ongelmiin.

Markkinakorjausmekanismiin on sisällytetty tehokkaita suojatoimia, kuten korkeat interventiokynnykset ja tiivis seuranta, joka mahdollistaa mekanismin soveltamisen keskeyttämisen, jos se vaikuttaa kielteisesti toimitusvarmuuteen.

Markkinatilanteen mahdollisten muutosten varalta ja jotta voitaisiin reagoida hintarajoituksen mahdollisiin tahattomiin kielteisiin seurauksiin, ehdotukseen sisältyy tehokkaita suoja-toimia sen varmistamiseksi, että mekanismin soveltaminen voidaan keskeyttää milloin tahansa, jos se johtaisi vakaviin markkinahäiriöihin tai niiden ilmeiseen riskiin, joka vaikuttaa toimitusvarmuuteen ja EU:n sisäisiin virtoihin. Hintakatto poistettaisiin automaattisesti käytöstä, jos päivittäinen seuranta osoittaa, että sen käyttöönoton edellytykset eivät enää täyty. Myös EU:n kysynnänvähentämistavoitteiden noudattaminen olisi otettava huomioon mekanismin vaikutuksia arvioitaessa.

IV. YHDENMUKAISUUS MUIDEN ALAA KOSKEVIEN POLITIIKKOJEN SÄÄNNÖSTEN KANSSA

Euroopan komissio antoi 23. maaliskuuta 2022 tiedonannon ”Toimitusvarmuus ja kohtuulliset energian hinnat: Vaihtoehtoja kiireellisiksi toimenpiteiksi ja valmistautuminen ensi talveen” (COM(2022) 138 final), jossa esitettiin tavoite varmistaa kaasutoimitukset kohtuullisin kustannuksin ensi talvena ja sen jälkeen. Tiedonannossa todettiin, että kaasun hintojen rajoittaminen tai mukauttaminen sääntelykeinoin ovat vaihtoehtoja, joita voidaan harkita energian hintojen jyrkän nousun lieventämiseksi. Kriisin kärjistyessä Euroopan komissio antoi lokakuussa 2022 tiedonannon, jossa se vahvisti, että energian korkeisiin hintoihin on puututtava kohdennetuin ja koordinoituin toimenpitein. Tiedonannossaan komissio ehdotti, että otetaan tarvittaessa käyttöön mekanismi, jolla rajoitetaan hintoja Euroopan tärkeimmän kaasupörssin, TTF:n, kautta. Nyt esitettävä ehdotus markkinakorjausmekanismista, jolla lievennetään poikkeuksellisen korkeiden kaasun hintojen vaikutusta, täydentää komission tiedonannoissaan esittämiä toimenpiteitä.

Tämä ehdotus ei vaaranna toimista kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseksi 25. lokakuuta 2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1938 tavoitteita ja periaatteita. Ehdotuksella varmistetaan, että markkinakorjausmekanismi ei alueellisessa tai unionin tason hätätilanteessa tarpeettomasti rajoita kaasuvirtoja sisämarkkinoilla, mikä vaarantaisi unionin kaasun toimitusvarmuuden.

Tämä ehdotus on osa neuvoston viime kuukausina hyväksymää toimenpidekokonaisuutta, jolla pyritään puuttumaan nykyiseen energiakriisiin.

Tämä ehdotus liittyy etenkin läheisesti neuvoston asetukseen (EU) 2022/1369 ja on johdonmukainen sen tavoitteiden kanssa. Siinä varmistetaan erityisesti, että komissio voi keskeyttää markkinakorjausmekanismin soveltamisen, jos se vaikuttaa kielteisesti edistymiseen neuvoston asetuksen (EU) 2022/1369 3 artiklan mukaisen kaasun säästötavoitteen saavuttamisessa tai jos se johtaa kaasun kokonaiskulutuksen kasvuun jäsenvaltioilta neuvoston asetuksen (EU) 2022/1369 8 artiklan mukaisesti saatujen kaasunkulutusta ja kysynnän vähentämistä koskevien tietojen perusteella.

Lisäksi säännöllinen ja tehokas seuranta ja raportointi ovat olennaisen tärkeitä arvioitaessa jäsenvaltioiden edistymistä vapaaehtoisten ja pakollisten kysynnänvähentämistoimenpiteiden täytäntöönpanossa. Tätä varten jäsenvaltioiden on neuvoston asetuksessa (EU) 2022/1369 säädettyjen seuranta- ja raportointitoimenpiteiden lisäksi ilmoitettava komissiolle viimeistään kahden viikon kuluttua markkinakorjaustapahtumasta, mitä toimenpiteitä ne ovat toteuttaneet kaasun ja sähkön kulutuksen vähentämiseksi markkinakorjaustapahtuman johdosta, ellei komissio ole tehnyt keskeyttämispäätöstä. Kysynnän vähentäminen kaikkialla unionissa on ilmaus perussopimukseen kirjatusta yhteisvastuun periaatteesta.

Sen varmistamiseksi, ettei markkinakorjaustapahtuma poista kannustimia kysynnän vähentämiseen, markkinakorjaustapahtuman käynnistymisen jälkeen olisi annettava komission ehdotus neuvoston asetuksessa (EU) 2022/1369 säädettyjen kysynnän vähentämistavoitteiden jatkamisesta 31. maaliskuuta 2023 jälkeen.

Jäsenvaltioiden olisi voitava vapaasti valita sopivat toimenpiteet kysynnän vähentämisen toteuttamiseksi. Jäsenvaltioiden olisi sopivia kysynnän vähentämistoimenpiteitä määrittäessään harkittava komission 20. heinäkuuta 2022 antamassa tiedonannossa "Kaasua säästöön talven varalle" yksilöityjen toimenpiteiden hyödyntämistä.

Tällä ehdotuksella täydennetään lisäksi lokakuun ehdotuksen 15 artiklassa esitettyjä tavoitteita, jotka koskevat päivänsisäisen volatilitietin hallintamekanismin käyttöönottoa markkinoiden lyhyen aikavälin volatilitiettiin puuttumiseksi, sekä lokakuun ehdotuksen 18 artiklassa ACERille annettua tehtävää laatia ja julkaista päivittäin LNG-viitehintaindeksien edustavuuden parantamiseksi. Lokakuun ehdotuksessa säädetään välineestä, jolla rajoitetaan lyhyen ajan sisällä tapahtuvia äärimmäisiä muutoksia (kauppojen hintavaihtelurajat), mutta se ei riitä ratkaisemaan elokuussa 2022 havaittuja ongelmia, joten tällä ehdotuksella täydennetään lokakuun ehdotusta tältä osin.

Lisäksi tämä ehdotus on yhdenmukainen Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden kanssa ja erityisesti sen kanssa, että varmistetaan varma ja kohtuuhintainen EU:n energiahuolto tarjoamalla mekanismi, jolla lievennetään erittäin korkeiden kaasun hintojen vaikutuksia EU:n kuluttajiin ja sen jäsenvaltioihin. Mekanismi on samalla suunniteltu siten, että se ei alenna rakenteellisesti hintoja, mikä voisi lisätä kaasun kulutusta, jos alennus siirretään loppukuluttajille.

V. YHDENMUKAISUUS UNIONIN MUIDEN POLITIIKKOJEN KANSSA

Ehdotus on yhteensopiva unionin muiden politiikkojen kanssa, erityisesti sisämarkkinapolitiikkaa koskevien sääntöjen kanssa, myös kilpailusääntöjen ja rahoitusmarkkinoita koskevien sääntöjen osalta. Se täydentää erityisesti Euroopan markkinarakennasetusta (EMIR), jolla pyritään vähentämään järjestelmäriskiä, lisäämään OTC-markkinoiden läpinäkyvyyttä ja säilyttämään rahoitusvakaus, sekä rahoitusmarkkina-asetusta (MiFID II), jossa edellytetään, että säänneltyjen markkinoiden on perustettava mekanismeja, joilla hillitään rahoitusmarkkinoiden merkittävää volatilitietä ja estetään virheelliset kaupankäyntimallit. Ehdotuksella ei puututa tarpeettomasti kilpailuoikeuden periaatteisiin. Markkinakorjausmekanismi on erityisesti suunniteltu siten, että toimenpiteet rajoitetaan tilanteisiin, joissa hinnat ovat liian korkeita ja joissa TTF-indeksi ei enää tarjoa hinnoista riittävää kuvaa, joka kuvastaisi tarkasti Euroopan markkinoiden dynamiikkaa.

IV. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

1. Oikeusperusta

Tämän väliaikaisen säädöksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 122 artiklan 1 kohta. SEUT 122 artiklan 1 kohdan mukaisten toimenpiteiden on vastattava hätätilanteeseen tai poikkeukselliseen tilanteeseen, joka johtaa vakaviin vaikeuksiin jäsenvaltioiden taloudellisessa tilanteessa, erityisesti jos ilmenee energiansaantiin liittyviä vakavia vaikeuksia, joita ei voida ratkaista tavallisilla toimenpiteillä.

Lisäksi toimenpiteet on toteutettava yhteisvastuun hengessä ja niiden on oltava ehdottoman väliaikaisia.

Tällä ehdotuksella, kuten neuvoston viime kuukausina hyväksymillä aiemmilla väliaikaisilla kriisitoimenpiteillä, puututaan vakavaan talouskriisiin, joka johtuu muun muassa energian toimitusvaikeuksista. Markkinakorjausmekanismi on luonteeltaan väliaikainen.

2. Yhteisvastuu

Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen jälkeen kaasun hinnat ovat nousseet ennennäkemättömälle tasolle. Hinnat nousivat jyrkästi erityisesti elokuussa 2022. Kaasumarkkinoiden epävakaas, kaasun hintojen ennennäkemätön nousu ja poikkeukselliset hintapiikit ovat vaikuttaneet eri jäsenvaltioihin eri tavoin. Hinnannousujen välilliset vaikutukset, kuten korkeammat energian hinnat ja inflaatio, kohdistuvat kuitenkin kaikkiin jäsenvaltioihin.

Hinnanmuodostusjärjestelmän puutteilla on erilainen merkitys eri jäsenvaltioissa, ja hinnannousut ovat joissakin jäsenvaltioissa (esim. Keski-Euroopan jäsenvaltioissa) edustavampia kuin muissa jäsenvaltioissa (esim. reuna-alueilla sijaitsevat jäsenvaltiot tai jäsenvaltiot, joilla on muita toimitusmahdollisuuksia). Jotta vältetään hajanaiset toimet, jotka voisivat jakaa EU:n yhdentyneitä kaasumarkkinoita, tarvitaan yhteisvastuun hengessä toteutettavia yhteisiä toimia. Tämä on myös olennaisen tärkeää toimitusvarmuuden takaamiseksi unionissa.

Lisäksi yhteiset suojatoimet, joita saatetaan tarvita enemmän jäsenvaltioissa, joilla ei ole toimitusvaihtoehtoja, kuin jäsenvaltioissa, joilla on enemmän tällaisia vaihtoehtoja, varmistavat energiayhteisvastuuta ilmentävän koordinoitun lähestymistavan. Yhteisvastuu on hiljattain vahvistettu yhdeksi unionin oikeuden peruseriaatteista⁸.

Vaikka taloudelliset riskit ja hyödyt ovat hyvin erilaisia eri jäsenvaltioissa, markkinakorjausmekanismi muodostaa yhteisvastuun henkeä ilmentävän kompromissin, jonka mukaisesti kaikki jäsenvaltiot sopivat edistävänsä markkinoiden korjausta ja hyväksyvänsä samat hinnanmuodostuksen rajat, vaikka hinnanmuodostusmekanismin toimintahäiriöiden vakavuus ja TTF-hintojen taloudelliset vaikutukset talouteen ovat erilaiset eri jäsenvaltioissa.

Markkinakorjausmekanismi vahvistaisi näin ollen unionin yhteisvastuuta, jotta vältettäisiin liian korkeat hinnat, jotka ovat monissa jäsenvaltioissa kestäättömiä jopa lyhyinä aikoina. Ehdotettu toimenpide auttaa varmistamaan, että kaikkien jäsenvaltioiden kaasuntoimitusyritykset voivat ostaa kaasua kohtuullisin hinnoin yhteisvastuun hengessä.

3. Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

Tässä aloitteessa suunnitellut toimenpiteet ovat toissijaisuusperiaatteen mukaisia. Kaasu- ja rahoitusmarkkinoiden yhdentyneen luonteen vuoksi unionin tason toimet ovat tehokkain tapa puuttua unionin laajuisten hintapiikkien ongelmaan.

EU:n markkinatoimijat käyttävät TTF:ää maakaasun viitehintana koko Euroopassa, koska se on likvidein kaasukaupan keskus Euroopassa ja sen katsotaan edustavan koko markkinoita.

⁸ Unionin tuomioistuimen tuomio 15.7.2021, Saksa v. Puola, C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598.

Ulkoiset tekijät ovat kuitenkin haitanneet markkinoiden toimintaa ja erityisesti TTF-viitehinnan käyttöä kaasuasiakkaiden objektiivisena parametrina kaikkialla Euroopassa. Sen vuoksi EU:n tasolla tarvitaan koordinoitua lähestymistapaa, jotta voidaan puuttua poikkeuksellisiin tilanteisiin, joissa TTF ei voi kunnolla toimia sopivana viitehintana markkinaosapuolille kaikkialla EU:ssa.

Kun otetaan huomioon kaasuntoimituskriisin ennennäkemätön luonne ja sen rajat ylittävät vaikutukset, unionin tason toimet ovat perusteltuja, koska jäsenvaltiot eivät yksin pysty riittävän tehokkaasti torjumaan energian hintojen jyrkästä noususta ja merkittävistä toimitushäiriöistä johtuvaa vakavien taloudellisten vaikeuksien riskiä. Ainoastaan jäsenvaltioiden väliseen yhteisvastuuseen perustuvalla EU:n toiminnalla voidaan varmistaa, että energian hintojen jyrkkä nousu ei aiheuta pysyvää haittaa kansalaisille ja taloudelle.

Koska toimenpiteen tavoite voidaan sen laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti.

4. Suhteellisuusperiaate

Kun otetaan huomioon ennennäkemätön geopoliittinen tilanne sekä kansalaisiin ja EU:n talouteen kohdistuva merkittävä uhka, koordinoitujen toimien tarve on selvä.

Kielto toteuttaa TTF:n front month -johdannaisia koskevia toimeksiantoja hinnalla, joka ylittää tässä ehdotuksessa asetetun ylärajan, on sopiva keino välttää liian korkeat hinnat kaikilla Euroopan markkinoilla.

Tarjousrajat ovat markkinoilla yleinen keino, jolla puututaan hinnanmuodostusmekanismeihin liittyviin ongelmiin, joilla voi olla haitallisia vaikutuksia kuluttajille. Tällaista mekanismia käytetään esimerkiksi EU:n sähkömarkkinoilla (ks. esim. asetuksen (EU) 2019/943 10 artikla), samoin kuin unionin ulkopuolisilla markkinoilla, kuten Yhdysvalloissa. Esimerkiksi Chicago Mercantile Exchange (CME), jossa käydään kauppaa Henry Hub -futuurisopimuksilla, käyttää hintojen ylärajoja ja vaihteluvälejä. Hintarajat tarkoittavat suurinta hintahaarukkaa, joka futuurisopimukselle sallitaan kunakin kaupankäyntipäivänä.

Mekanismilla ei myöskään ole tarkoitus puuttua kysynnän ja tarjonnan normaaliin vuorovaikutukseen eikä rajoittaa tavanomaista hinnanmuodostusta. Sitä voidaan soveltaa vain hyvin poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa TTF-hintojen nousu ei liity muiden pörssien hintoihin, mikä kyseenalaistaa väliaikaisesti TTF-hintojen soveltuvuuden viitehinnaksi.

Markkinakorjausmekanismi otetaan käyttöön vain poikkeuksellisissa olosuhteissa tiukasti rajoitetuksi ajaksi. Muiden keskusten likviditeettiin ei todennäköisesti kohdistu vakavia vaikutuksia. TTF-sopimuksilla käydään kauppaa myös näillä markkinoilla suojaustarkoituksessa. Hintarajat voivat antaa markkinaosapuolille viitteitä suojausstrategioista, jotta ne voivat suojautua korkeilta hinnoilta tulevaisuudessa. Manner-Euroopan markkinat, joilla ei ole mahdollisuutta käyttää nesteytettyä maakaasua, ovat seuranneet tiiviisti TTF:ää, joten TTF:n hintakatolla on vähäinen vaikutus niiden likviditeettiin.

Lisäksi tarjousraja poistetaan välittömästi käytöstä, kun nämä poikkeukselliset olosuhteet lakkaavat olemasta voimassa. Markkinakorjausmekanismiin liittyy myös kattava joukko suojoitoimia, jotka mahdollistavat mekanismin soveltamisen keskeyttämisen, jos ilmenee tahattomia markkinahäiriöitä, jotka vaikuttavat kielteisesti toimitusvarmuuteen ja EU:n

sisäisiin virtoihin. Toimenpide ei vaikuta kohtuuttomasti markkinaosapuolten oikeuteen jatkaa liiketoimintaa, koska tarjousraja ei vaikuta markkinaosapuolten oikeuteen tehdä kahdenvälisiä tai OTC-kauppoja.

Näin ollen toimenpide ei ylitä sitä, mikä on tarpeen tavoitellun toimintapoliittisen tavoitteen saavuttamiseksi, ja se on näin ollen oikeasuhteinen. Markkinakorjausmekanismi on sopiva väline, joka on tarpeellinen ja oikeasuhteinen kaasun epätavallisen korkeiden hintojen vaikutusten lieventämistä koskevan tavoitteen saavuttamiseksi.

5. Toimintatavan valinta

Kun otetaan huomioon energiakriisin ulottuvuus ja sen sosiaalisten, taloudellisten ja rahoituksellisten vaikutusten laajuus, komissio katsoo aiheelliseksi antaa asetuksen, joka on soveltamisalaltaan yleinen ja jota sovelletaan suoraan ja välittömästi. Tämä johtaisi nopeaan, yhdenmukaiseen ja unionin laajuiseen yhteistyömekanismiin.

V. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

1. Sidosryhmien kuuleminen

Ehdotus on pitänyt valmistella kiireellisesti, jotta neuvosto voi hyväksyä sen nopeasti. Tämän vuoksi sidosryhmien kuulemista ei voitu toteuttaa.

Jäsenvaltioiden ja sidosryhmien kanssa järjestettiin kuitenkin 7. syyskuuta seminaari, jossa käsiteltiin kaasumarkkinoilla mahdollisesti toteutettavia hätätoimia.

Marraskuun 7. päivänä 2022 järjestettiin seminaari, jossa keskusteltiin markkinakorjausmekanismista keskeisten markkinaosapuolten ja jäsenvaltioiden kanssa. Tarkoituksena oli määrittää sopivin tapa edetä asiassa. Jäsenvaltioiden kanssa käytiin keskusteluja myös neuvoston työryhmän kokouksissa sen jälkeen, kun komissio oli 18. lokakuuta 2022 antanut ehdotuksen uusista toimenpiteistä. Keskusteluissa käsiteltiin kaasun yhteishankintoja, hintarajoitusmekanismeja ja infrastruktuurin läpinäkyvää käyttöä sekä jäsenvaltioiden välistä yhteisvastuuta ja kysynnän hallintaa.

Näin voitiin määrittää asianmukaiset suojatoimet, joilla voidaan minimoida mekanismista mahdollisesti aiheutuvat riskit.

2. Perusoikeudet

Markkinakorjausmekanismi on väliaikainen, ja se otetaan käyttöön vain, jos tietyt edellytykset täyttyvät. Nämä edellytykset puolestaan kuvastavat tilannetta, joka on haitallinen unionin taloudelle ja sen energiavarmuudelle ja johon olisi sen vuoksi puututtava. Markkinakorjausmekanismiin sisältyy myös vankkoja suojatoimia, joilla estetään perusoikeuksiin liittyvien ongelmien syntyminen. Siihen sisältyy käytöstäpoistomekanismi, joka keskeyttää sen käytön, jos maakaasumarkkinoiden tilanne ei enää oikeuta sitä. Vaikka markkinakorjausmekanismiin käyttöönoton oikeuttavat edellytykset säilyisivät, asetuksessa säädetään mahdollisuudesta keskeyttää mekanismin soveltaminen tahattomien markkinahäiriöiden ilmetessä. Komission on tehtävä tällainen keskeyttämis päätös, jos ilmenee tahattomia markkinahäiriöitä.

Markkinakorjausmekanismi on siten oikeasuhteinen ja asianmukaisesti perusteltu, koska se ei vaikuta perusoikeuksiin, kuten elinkeinovapauteen, enemmän kuin on tarpeen, kun otetaan huomioon vaikutus, joka toimimatta jättämisellä olisi unionin talouteen ja sen energiavarmuuteen.

VI. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tämän ehdotuksen vaikutus EU:n talousarvioon koskee Euroopan komission energian pääosaston henkilöresursseja.

Tämä ennennäkemätön mekanismi sisältää tehtäviä, kuten hyödykemarkkinoiden toimintaan ja toimitusvarmuuteen liittyviä tehtäviä, jotka eivät tällä hetkellä kuulu komission tehtäviin. Näihin tehtäviin liittyvän vastuun tason vuoksi on ensiarvoisen tärkeää varmistaa riittävä tuki komission yksiköiltä antamalla energian pääosastolle vahvempi rooli erityisesti rahoituksen ja markkinoiden seurannassa ja arvioinnissa (6 kokoaikaista työntekijää). ACERin antama tuki markkinakorjausmekanismin seurannassa, käyttöönotossa ja soveltamisen keskeyttämisessä on ratkaisevan tärkeää mekanismin tehokkaan täytäntöönpanon kannalta. Tämän ehdotuksen vaikutus EU:n talousarvioon koskee näin ollen myös ACERin henkilöresursseja ja muita hallintomenoja (6 kokoaikaista työntekijää).

VII. LISÄTIEDOT

Ei sovelleta.

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS

markkinakorjausmekanismista kansalaisten ja talouden suojelemiseksi liian korkeilta hinnoilta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 122 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- 1) Venäjän federaation provosoimaton ja perusteeton hyökkäys Ukrainaa vastaan ja maakaasun toimitusten ennennäkemätön väheneminen Venäjän federaatiosta jäsenvaltioihin uhkaavat unionin ja sen jäsenvaltioiden toimitusvarmuutta. Samaan aikaan kaasuntoimitusten käyttäminen aseena ja Venäjän federaation harjoittama markkinoiden manipulointi kaasuvirtojen tahallisten häiriöiden avulla ovat johtaneet energian hintojen jyrkkään nousuun unionissa. Toimitusreittien muuttuminen, joka on johtanut Euroopan kaasuinfrastruktuurin ylikuormittumiseen, tarve löytää vaihtoehtoisia kaasuntoimituslähteitä sekä hinnanmuodostusjärjestelmät, jotka eivät toimi kunnolla tarjontasokkitilanteessa, ovat vaikuttaneet hintojen epävakauteen ja nousupiikkeihin. Maakaasun korkeammat hinnat vaarantavat unionin talouden, koska inflaatio pysyy jatkuvasti korkeana korkeampien sähkön hintojen vuoksi, mikä heikentää kuluttajien ostovoimaa, ja koska valmistuskustannukset nousevat erityisesti energiaintensiivisessä teollisuudessa, minkä lisäksi ne uhkaavat vakavasti toimitusvarmuutta.
- 2) Maakaasun hinnat ovat vuonna 2022 olleet poikkeuksellisen epävakaat, ja jotkin viitehinnat nousivat ennätyskorkeisiin lukemiin elokuussa 2022. Elokuussa 2022 koettu maakaasun epätavallinen hintataso johtui monista tekijöistä, kuten varastojen täyttämiseen ja putkivirtojen vähentymiseen liittyvästä kysynnän ja tarjonnan tiukasta tasapainosta, Venäjän uusien toimitushäiriöiden ja markkinoiden manipuloinnin pelosta sekä hinnanmuodostusmekanismista, jota ei ole suunniteltu näin äärimmäisiin kysynnän ja tarjonnan muutoksiin ja joka pahensi liiallista hinnannousua. Kun edellisen vuosikymmenen aikana hintojen vaihteluväli oli 5–35 euroa megawattitunnilta, maakaasun hinnat saavuttivat nyt Euroopassa tason, joka oli 1000

prosenttia korkeampi kuin unionissa aiemmin vallinneet keskimääräiset hinnat. Alankomaiden TTF Gas Futures -sopimuksilla (kolmen kuukauden/neljännesvuoden tuotteet) käytiin kauppaa ICE Endex -pörssissä⁹ hinnoilla, jotka olivat hieman alle 350 euron/MWh, kun taas EEX-pörssissä vuorokausimarkkinoilla myydyn kaasun hinta oli enimmillään 316 euroa/MWh. Kaasun hinnat eivät olleet koskaan aiemmin nousseet elokuussa 2022 koetulle tasolle.

- 3) Sen jälkeen kun Nord Stream 1 -kaasuputki vaurioitui syyskuussa 2022 todennäköisesti sabotaasin seurauksena ei ole nähtävissä, että kaasutoimitukset Venäjältä unioniin palaisivat sotaa edeltäneelle tasolle lähitulevaisuudessa. Euroopan kuluttajat ja yritykset ovat edelleen selvästi alttiina riskille, että tulevaisuudessa esiintyy jälleen taloudellisesti vahingollisia kaasun hintapiikkejä. Ennalta arvaamattomat tapahtumat, kuten onnettomuudet, putkistojen sabotointi ja myrskyt, jotka häiritsevät kaasutoimituksia Eurooppaan tai lisäävät kysyntää dramaattisesti, voivat uhata toimitusvarmuutta. Äkillisten niukkuustilanteiden pelosta johtuvat markkinajännitteet ja hermostuneisuus jatkuvat todennäköisesti tämän talven yli seuraavaan vuoteen, koska tarjontasokkeihin mukautumisen ja uusien toimitussuhteiden ja infrastruktuurin luomisen odotetaan vievät vähintään yhden tai useamman vuoden.
- 4) Alankomaissa sijaitsevassa Title Transfer Facility -kauppapaikassa, jäljempänä 'TTF', määritettyä hintaa käytetään yleisesti viitehintana Euroopan kaasumarkkinoilla. Tämä johtuu TTF:n tyypillisesti suuresta likviditeetistä, joka puolestaan johtuu useista tekijöistä, kuten maantieteellisestä sijainnista, jonka ansiosta TTF pystyi sotaa edeltävässä ympäristössä vastaanottamaan maakaasua useista lähteistä, mukaan lukien huomattavia määriä Venäjältä. Sitä käytetään siten laajalti viitehintana kaasuntoimitussopimusten hinnoittelukaavoissa sekä hintaperustana suojautumis- ja johdannaisoperaatioissa kaikkialla unionissa, myös niissä kaupankäynnin keskuksissa, jotka eivät ole suoraan yhteydessä TTF:ään. Markkinatietojen mukaan TTF:n osuus Euroopan unionissa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa myydyn maakaasun kaupasta oli noin 80 prosenttia vuoden 2022 kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana.
- 5) EU:n energiamarkkinoilla helmikuusta 2022 lähtien tapahtuneet haitalliset muutokset ovat kuitenkin vaikuttaneet kaasun tukkumarkkinoiden perinteisten hinnanmuodostusmekanismien, erityisesti TTF-viitehinnan, toimintaan ja tehokkuuteen. Vaikka TTF oli aiemmin hyvä vertailukohta kaasun hinnoille muilla Euroopan alueilla, se on huhtikuusta 2022 alkaen irtautunut muiden Euroopan keskusten ja kauppapaikkojen hinnoista sekä hintaraportoivien laitosten tekemistä nesteytetyn maakaasun tuonnin hinta-arvioinneista. Tämä johtuu suurelta osin siitä, että Luoteis-Euroopan kaasujärjestelmässä esiintyy erityisiä infrastruktuurirajoituksia sekä putkissa tapahtuvassa siirrosta (länsi-itä-suunnassa) että nesteytetyn maakaasun uudelleenkaasutuskapasiteetissa. Nämä rajoitukset olivat osittain syynä kaasun hintojen yleiseen nousuun Euroopassa sen jälkeen kun kriisi Euroopassa alkoi Venäjän alettua käyttää energiaa aseena. Epätavallisen suuri ero TTF:n ja muiden alueellisten keskusten välillä elokuussa 2022 osoittaa, että nykyisissä erityisissä markkinaolosuhteissa TTF ei välttämättä ole hyvä indikaattori markkinatilanteesta muualla kuin Luoteis-Euroopassa, jossa markkinoihin kohdistuu

⁹ ICE Endex on yksi Euroopan tärkeimmistä energiapörsseistä. Kaasun osalta siellä käydään säänneltyä futuuri- ja optikauppaa Alankomaiden Title Transfer Facility (TTF) -kauppakeskuksen puolesta.

infrastruktuurirajoituksia. Luoteis-Euroopan markkinoiden niukkuusjaksojen aikana markkinaolosuhteet voivat olla suotuisimmat muilla Luoteis-Euroopan ulkopuolisilla alueellisilla markkinoilla, minkä vuoksi sopimusten indeksointi TTF:ään voi vaikuttaa niihin kohtuuttomasti. Näin ollen vaikka TTF saavuttaa edelleen tavoitteensa tarjonnan ja kysynnän tasapainottamisesta Luoteis-Euroopassa, tarvitaan toimia, joilla rajoitetaan TTF:n epätavallisten korkeiden hintojen vaikutusta muihin alueellisiin markkinoihin EU:ssa.

- 6) Nykyisiin hinnanmuodostusmekanismeihin liittyviin ongelmiin voidaan puuttua erilaisin toimenpitein. Yksi mahdollisuus eurooppalaisille yrityksille, joihin viimeaikaiset markkinahäiriöt ja hinnanmuodostusjärjestelmän puutteet ovat vaikuttaneet, on neuvotella uudelleen nykyiset TTF-pohjaiset sopimukset. Koska TTF-futuureihin liittyvillä viitehinnoilla on erilainen merkitys kuin aiemmin, eivätkä ne välttämättä edusta kaasumarkkinoiden tilannetta Luoteis-Euroopan ulkopuolella, tietyt ostajat voivat pyrkiä ratkaisemaan nykyiset hinnanmuodostukseen ja TTF-viitehintaan liittyvät ongelmat neuvottelemalla uudelleen sopimuskumppaniensa kanssa joko sopimuksen nimenomaisten ehtojen tai sopimusoikeuden yleisten periaatteiden mukaisesti.
- 7) Vastaavasti tuojayritykset tai niiden puolesta toimivat jäsenvaltiot voivat olla yhteydessä kansainvälisiin kumppaneihin neuvotellakseen uudelleen olemassa olevista toimitussopimuksista tai sopiakseen uusista toimitussopimuksista, joissa käytetään paremmin nykyiseen epävakaaseen tilanteeseen soveltuvia hinnoittelumalleja. Asetuksella (EU) [XXXX/2022] luodun tietoteknisen välineen kautta tehtävät koordinoitujen hankintojen tarjonta mahdollisuuksia alentaa tuontienergian hintoja, mikä puolestaan vähentää markkinainterventioiden tarvetta.
- 8) Myös rahoitusmarkkinoiden sääntelyyn sisältyy jo joitakin suojatoimia, joilla rajoitetaan äärimmäisiä volatilitettijaksoja, esimerkiksi edellyttämällä, että kauppapaikat ottavat käyttöön lyhyen aikavälin hintavaihtelurajoja (ns. *circuit breakers*), jotka rajoittavat äärimmäisiä hinnankorotuksia tiettyinä tunteina tätä tarkoitusta varten. Neuvoston asetuksen (EU) [XXXX/2022] 15–17 artiklalla käyttöön otettu päivänsisäisen volatilitietin hallintamekanismi auttaa rajoittamaan hintojen äärimmäistä vaihtelua energiahallinnaismarkkinoilla yhden päivän sisällä. Nämä mekanismit toimivat kuitenkin vain lyhyellä aikavälillä, eikä niiden tarkoituksena ole estää markkinahintojen nousua tietyille liiallisille tasoille.
- 9) Kysynnän vähentäminen on myös tärkeä tekijä äärimmäisten hintapiikkien aiheuttaman ongelman ratkaisemisessa. Kaasun ja sähkön kysynnän vähentäminen voi hillitä markkinahintojen nousua ja siten osaltaan lieventää epätavallisen korkeisiin kaasun hintoihin liittyviä ongelmia. Tässä asetuksessa olisi sen vuoksi 21 päivänä lokakuuta 2022 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti säädettävä tehokkaasta mekanismista, jolla varmistetaan, että mahdollisuuksia kysynnän vähentämiseen hyödynnetään täysimääräisesti ja että mekanismin käyttöönotto ei johda kaasun kulutuksen lisääntymiseen.
- 10) Nykyisillä toimenpiteillä voidaan siten puuttua joihinkin niistä tekijöistä, jotka johtavat ongelmiin kaasumarkkinoiden hinnanmuodostuksessa, mutta nämä toimenpiteet eivät takaa välitöntä ja riittävän varmaa ratkaisua nykyisiin ongelmiin.

- 11) Sen vuoksi on tarpeen ottaa käyttöön TTF:n kuukausittaisilla johdannaismarkkinoilla tehtäviä maakaasukauppoja koskeva väliaikainen markkinakorjausmekanismi välineenä, jolla voidaan välittömästi torjua liian korkeita kaasunhintoja.
- 12) Eurooppa-neuvoston 21 päivänä lokakuuta 2022 antamissa päätelmissä komissiolle annettiin tehtäväksi ehdottaa lainsäädäntöä markkinakorjausmekanismista, jonka olisi perustuttava komission 18 päivänä lokakuuta 2022 antaman neuvoston asetusehdotuksen yhteisvastuun lisäämisestä kaasuhankintojen paremman koordinoinnin, rajat ylittävän kaasukaupan ja luotettavien viitehintojen avulla, jäljempänä 'lokakuun ehdotus', 23 ja 24 artiklaan.
- 13) Markkinakorjausmekanismin suunnittelussa olisi otettava huomioon 21 päivänä lokakuuta 2022 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä sekä lokakuun ehdotuksen 23 ja 24 artiklassa vahvistetut perusvaatimukset ja suojatoimet. Niitä olisi toisaalta käytettävä takaamaan, että markkinakorjausmekanismin mahdollinen käyttö keskeytetään, jos sen käyttöönoton edellytykset eivät enää täyty tai jos ilmenee tahattomia markkinahäiriöitä.
- 14) Markkinakorjausmekanismi olisi suunniteltava siten, että se täyttää kaksi perusvaatimusta eli se toimii tehokkaana välineenä poikkeuksellisen korkeita kaasun hintoja vastaan ja se otetaan käyttöön vain, jos hinnat saavuttavat poikkeuksellisen korkean tason maailmanmarkkinoihin verrattuna, jotta vältetään merkittävät markkinahäiriöt ja toimitussopimusten häiriöt, jotka voivat johtaa vakaviin toimitusvarmuuteen liittyviin riskeihin.
- 15) Markkinakorjausmekanismin avulla toteutettavat toimet olisi rajoitettava hinnanmuodostuksen tärkeimpien puutteiden korjaamiseen. TTF:n johdannaisten kuukausittainen selvityshinta on selvästi yleisimmin käytetty kaasuntoimitussopimusten viitehintaa kaikkialla EU:ssa. Muihin viitehintoihin ei liity samoja ongelmia, jotka johtuvat erityisesti kapasiteetin pullonkauloista Keski-Euroopassa. TTF:n kuukausittaisista viitehintaa käyttävät paitsi monet kauppiat johdannaississaan myös usein kaasuntoimitusyritykset toimitussopimuksissaan. Toimenpide on sen vuoksi aiheellista rajoittaa TTF:n kuukausittaiseen selvityshintaan.
- 16) Markkinakorjausmekanismin perustamisen pitäisi antaa markkinoille selkeä signaali siitä, että EU ei hyväksy liian korkeita hintoja, jotka johtuvat epätäydellisestä hinnanmuodostuksesta. Sen pitäisi myös antaa markkinatoimijoille varmuutta kaasukaupan luotettavista rajoista, ja se voi tuoda merkittäviä taloudellisia säästöjä sekä yrityksille että kotitalouksille, jotka eivät joudu yhtä alttiiksi liian korkeille energian hinnoille.
- 17) Mekanismin olisi otettava käyttöön hintakatto TTF-kuukausijohdannaisten hinnalle. Katto olisi otettava käyttöön, jos TTF-hinta saavuttaa ennalta määritellyn tason ja jos hinnannousu ei vastaa samanlaista nousua alueellisilla tai maailmanmarkkinoilla. Hintakaton pitäisi varmistaa, että kaupankäyntitoimeksiantoja, joiden hinta on yli 275 euroa, ei hyväksytä sen jälkeen, kun mekanismi on otettu käyttöön. Katon olisi pysyttävä vakaana tietyn ajan, jotta voidaan varmistaa toimenpiteen vähimmäistasoa vastaava ennustettavuus. Näin vältetään haitat, joita aiheutuisi katon päivittäisistä muutoksista, jotka olisivat markkinatoimijoiden kannalta vähemmän läpinäkyviä ja vaikeammin ennakoitavia, mikä rajoittaisi niiden kykyä mukauttaa tulevaisuuden odotuksiaan. Ennalta määritelty hintakatto antaa markkinatoimijoille mahdollisuuden

mukauttaa hintakehitystä koskevia odotuksiaan vastaavasti. Markkinakorjausmekanismiin olisi kuitenkin sisällyttävä dynaamisia elementtejä. Markkinoiden dynaaminen kehitys olisi otettava huomioon säännöllisillä uudelleentarkasteluilla ja mahdollisuudella poistaa tarjousraja käytöstä milloin tahansa. Käyttöön otossa olisi myös otettava huomioon TTF European Gas Spot Index -hinnan ja viitehinnan välinen ero. Viimeksi mainittu määritetään eurooppalaisiin kaupankäynnin keskuksiin liittyvien LNG-hinta-arvioiden keskihintana, joka voi vaihdella ajan mittaan.

- 18) Jotta vältettäisiin riskit siitä, että TTF-johdannaisten kuukausihintaan sovellettava tarjousraja johtaisi maakaasun toimittajien tai kauppiaiden laittomaan kilpailunvastaiseen yhteistyöhön, rahoitusalan sääntelyviranomaisten, ACERin ja kilpailuviranomaisten olisi seurattava kaasu- ja energiajohdannaismarkkinoita erityisen tarkasti markkinakorjausmekanismin käytön aikana.
- 19) Markkinakorjausmekanismin olisi oltava luonteeltaan väliaikainen, ja se olisi otettava käyttöön ainoastaan sellaisten poikkeuksellisen korkeiden maakaasun hintojen rajoittamiseksi, jotka eivät liity muiden kaasupörssien hintoihin. Tätä varten kahden kumulatiivisen ehdon olisi täyttyttävä, ennen kuin markkinakorjausmekanismi otetaan käyttöön.
- 20) Markkinakorjausmekanismi olisi otettava käyttöön vasta, kun TTF:n johdannaisten kuukausittaiset selvityshinnat saavuttavat ennalta määritellyn poikkeuksellisen korkean tason. Aiempiä kokemuksia, kuten elokuussa 2022 koettua poikkeuksellista hinnannousua, olisi sen vuoksi käytettävä ohjenuorana niiden hintatasojen määrittelyssä, joilla markkinakorjausmekanismi olisi otettava käyttöön. Käytettävissä olevat tiedot osoittavat, että TTF:n spot-hintojen ja nesteytetyn maakaasun spot-hintojen välinen ero oli elokuussa 2022 yli 57 euroa/MWh. Front month -johdannaisten hinnat nousivat yli 300 euroon. Markkinakorjausmekanismin tavoitteena olisi oltava viime elokuussa saavutettua tasoa vastaavien epätavallisten hintojen välttäminen.
- 21) Lisäksi markkinakorjausmekanismi olisi otettava käyttöön vasta, kun TTF-hinnat saavuttavat tason, joka on huomattavan ja epätavallisen korkea nesteytetyn maakaasun hintoihin verrattuna. Jos maailmanmarkkinahinnat nousevat samassa tahdissa ja samalle tasolle kuin TTF-hinnat, markkinakorjausmekanismin käyttöönotto voisi haitata toimitusten hankkimista maailmanmarkkinoilta, mistä voi seurata toimitusvarmuuteen liittyviä riskejä. Sen vuoksi markkinakorjausmekanismia olisi käytettävä vain tilanteissa, joissa TTF-hinnat ovat huomattavasti ja pidempiaikaisesti korkeammat kuin maailmanmarkkinahinnat. Samoin jos maailmanmarkkinahinnat nousisivat mekanismin käyttöönoton jälkeen ja ero TTF-hintoihin pienenesi tai häviäisi, mekanismin soveltaminen olisi keskeytettävä automaattisesti, jotta vältetään toimitusvarmuuteen kohdistuvat riskit.
- 22) Nesteytetty maakaasu on sopiva indikaattori kaasun maailmanlaajuisesta hintakehityksestä. Toisin kuin putkikaasulla, nesteytetyllä maakaasulla käydään kauppaa maailmanlaajuisilla markkinoilla. Nesteytetyn maakaasun hintoihin, kuten Välimeren tai Luoteis-Euroopan pörssien hintoihin, vaikuttaa suoraan nesteytetyn maakaasun maailmanlaajuisen markkinoiden kehitys, ja ne ovat yleensä lähempänä maailmanmarkkinoiden hintatasoa kuin putkikaasupainotteisia vertailuhintoja. Nesteytetyn maakaasun hinnat Välimeren tai Luoteis-Euroopan pörseissä antavat

asianmukaisen kuvan siitä, perustuvatko äärimmäiset hinnannousut taustalla oleviin kysynnän muutoksiin vai hinnanmuodostusmekanismin toimintahäiriöihin unionissa. Nämä nesteytetyn maakaasun hinnat kuvastavat myös paremmin Euroopan tarjonta- ja kysyntäolosuhteita kuin vastaavat hinnat muualla maailmassa, kuten Aasiassa tai Yhdysvalloissa (kuten ”Joint Japan Korea Marker” tai ”Henry Hub Gas Price Assessment”, joita molempia julkaisee S&P Global Inc., New York). Toisin sanoen ne kuvastavat paremmin TTF:n ylihintaa Euroopan järjestelmään toimitetun nesteytetyn maakaasun hintaan verrattuna. Käyttämällä vertailukohtana nesteytetyn maakaasun hintaa Euroopassa vältetään paikallisten tarjonta- ja kysyntäkökohtien epätarkka vaikutus hintoihin muilla maailman alueilla (kuten Yhdysvalloissa ja Aasiassa). Muiden unionin ulkopuolisten järjestäytyneiden markkinapaikkojen kehitys olisi kuitenkin otettava huomioon seurannassa, jota tehdään ennen mekanismin mahdollista käyttöönottoa ja sen jälkeen. TTF-hintojen ja nesteytetyn maakaasun hintojen vertailussa käytettävät käynnistävät hintatasot olisi valittava historiallisten hintojen analyysin perusteella, ja niissä olisi otettava huomioon elokuun 2022 hintapiikin aikana havaittu hintaero.

- 23) Markkinakorjausmekanismin käynnistävillä hintatasoilla olisi varmistettava, että mekanismilla korjataan markkinoiden toimintapuutteet eikä puututa merkittävästi kysyntään ja tarjontaan eikä tavanomaiseen hinnanmuodostukseen. Jos hintakatto ei aseteta riittävän korkealle tasolle, se voisi estää markkinaosapuolia suojaamasta tehokkaasti riskejään, koska luotettavien hintojen muodostuminen tuotteille, joiden toimituspäivä on tulevaisuudessa, voisi häiriintyä, samoin kuin johdannaismarkkinoiden toiminta. Jos mekanismi käynnistettäisiin hintojen alentamiseksi keinotekoisesti sen sijaan, että sillä pyritäisiin korjaamaan markkinoiden toimintahäiriö, sillä olisi vakava kielteinen vaikutus markkinaosapuoliin, kuten energiayhtiöihin, joilla voisi olla vaikeuksia vastata vakuuksien muutospyyntöihin ja jotka voisivat kohdata likviditeettiongelmia, mikä voisi johtaa maksukyvyttömyyteen. Joitakin markkinatoimijoita (erityisesti pienempiä) saatettaisiin estää suojaamasta positioitaan, mikä pahentaisi spot-markkinoiden epävakautta entisestään ja johtaa mahdollisesti korkeampiin hintapiikkeihin. Kun otetaan huomioon merkittävät kaupankäyntivolyymit, tällainen kehitys aiheuttaisi taloudelle selvän riskin, joka olisi estettävä toimenpiteen suunnittelulla.
- 24) Jotta mekanismi olisi täysin neuvoston asetuksen (EU) 2022/1369 ja siinä vahvistettujen kysynnän vähentämistavoitteiden mukainen, komission olisi voitava keskeyttää mekanismin soveltaminen, jos se vaikuttaa kielteisesti edistymiseen neuvoston asetuksen (EU) 2022/1369 3 artiklan mukaisen kaasun säästötavoitteen saavuttamisessa tai jos se johtaa kaasun kokonaiskulutuksen kasvuun jäsenvaltioilta neuvoston asetuksen (EU) 2022/1369 8 artiklan mukaisesti saatujen kaasunkulutusta ja kysynnän vähentämistä koskevien tietojen perusteella. Markkinakorjausmekanismin mahdollinen hillitsevä vaikutus maakaasun hintoihin ei saisi johtaa siihen, että maakaasun kulutusta EU:ssa kannustetaan keinotekoisesti niin paljon, että se haittaa toimia, joita tarvitaan maakaasun kysynnän vähentämiseksi neuvoston asetuksen (EU) 2022/1369 3 ja 5 artiklassa ja asetuksen (EU) 2022/1854 3 ja 4 artiklassa asetettujen kysynnän vähentämistavoitteiden mukaisesti. Komission olisi varmistettava, että mekanismin käyttöönotto ei hidasta jäsenvaltioiden edistymistä energiansäästötavoitteidensa saavuttamisessa.
- 25) Jotta komissio voisi puuttua asiaan, jos kaasun ja sähkön kulutus kasvaa markkinakorjaustapahtuman johdosta, jäsenvaltioiden olisi kysynnänvähennyksen

toteuttamista koskevien nykyisten raportointivelvoitteiden lisäksi raportoitava komissiolle nimenomaisesti siitä, mitä toimenpiteitä ne ovat toteuttaneet kaasun ja sähkön kulutuksen vähentämiseksi markkinakorjaustapahtuman johdosta neuvoston asetuksen (EU) 2022/1369 3 ja 5 artiklassa säädetyn kaasun kysynnän 15 prosentin vähennyksen ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/1854 3 ja 4 artiklassa säädettyjen kysynnän vähentämistavoitteiden saavuttamiseksi. Sen varmistamiseksi, että markkinakorjaustapahtuma ei vähennä kannustimia kysynnän vähentämiseen, komission olisi harkittava neuvoston asetuksen (EU) 2022/1369 mukauttamista uuteen tilanteeseen.

- 26) Toimenpiteen tasosta riippuen markkinakorjausmekanismiin voi liittyä taloudellisia, sopimusperusteisia ja toimitusvarmuuteen liittyviä riskejä. Riskitaso riippuu siitä, kuinka usein mekanismeja käytetään ja kuinka paljon se voi siten häiritä markkinoiden normaalia toimintaa. Mitä alhaisempi toimintakynnys on, sitä useammin mekanismi käynnistyy ja sitä todennäköisempää on, että riski toteutuu. Mekanismin käyttöönoton edellytykset olisi siten asetettava tasolle, joka liittyy TTF-kuukausihinnan epätavalliseen ja poikkeukselliseen korkeaan tasoon, ja samalla olisi varmistettava, että mekanismi on tehokas väline sellaisten liian korkeiden hintojen torjumiseksi, jotka eivät vastaa kansainvälisten markkinoiden kehitystä. Matalampi kynnys saattaisi käynnistää hintakaton soveltamisen tilanteissa, joissa hinnannousut ovat kestoaltaan rajoitettuja eivätkä sen vuoksi ole yhtä huolestuttavia kuin elokuussa 2022 koettu hinnannousu. Joulukuun 2021 lopussa ja maaliskuun 2022 alussa TTF-kuukausihinnat nousivat erittäin korkeiksi vain muutaman päivän ajaksi ja laskivat lähes välittömästi lähtötasolle ilman konkreettisia kielteisiä vaikutuksia markkinoihin ja kuluttajiin.
- 27) On tärkeää suunnitella mekanismi siten, että sillä ei muuteta kaasuntoimitussopimusten perustavaa sopimustasapainoa vaan puututaan epätavalliseen markkinakäyttäytymiseen. Jos toiminnan käynnistimet asetetaan tasolle, jolla niillä korjataan hinnanmuodostukseen liittyviä ongelmia eikä pyritä vaikuttamaan kysynnän ja tarjonnan tasapainoon, voidaan minimoida riski siitä, että mekanismi tai sen käynnistyminen muuttaa olemassa olevien sopimusten sopimustasapainoa.
- 28) Sen varmistamiseksi, että markkinakorjausmekanismilla on välitön vaikutus, tarjousraja olisi otettava käyttöön välittömästi ja automaattisesti ilman, että energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston, jäljempänä 'ACER', tai komission tarvitsee tehdä asiasta päätöstä. Sen varmistamiseksi, että käyttöönotosta mahdollisesti aiheutuvat ongelmat havaitaan varhaisessa vaiheessa, komission olisi valtuutettava EKP ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen, jäljempänä 'ESMA', laatimaan raportti mekanismin mahdollisista kielteisistä vaikutuksista rahoitusmarkkinoihin.
- 29) ACERin olisi jatkuvasti seurattava, täyttyvätkö markkinakorjausmekanismin käytön edellytykset. ACERilla on parhaat edellytykset suorittaa tällaista seurantaa, koska sillä on unionin laajuinen näkemys kaasumarkkinoista ja tarvittava asiantuntemus kaasumarkkinoiden toiminnasta, ja sillä on jo valtuudet valvoa tukkutason energiatuotteiden kauppaa EU:n lainsäädännön nojalla. ACERin olisi sen vuoksi seurattava TTF:n front month -johdannaisten selvityshinnan ja TTF European Gas Spot Index -hinnan kehitystä ja verrattava sitä viitehintaan, joka määritetään eurooppalaisiin kaupankäynnin keskuksiin liittyvien LNG-hinta-arvioiden keskihintana, jotta voidaan tarkistaa, täyttyvätkö edellytykset, jotka oikeuttavat markkinakorjausmekanismin käyttöönoton tai sen poistamisen käytöstä. Kun

mekanismi on otettu käyttöön, ACERin olisi raportoitava komissiolle päivittäin siitä, toteutuuko käyttöönoton käynnistävä hintataso edelleen.

- 30) Markkinakorjausmekanismin käyttöönotto voi aiheuttaa ei-toivottuja ja ennalta arvaamattomia vaikutuksia talouteen, mukaan lukien toimitusvarmuuteen ja rahoitusvakauteen kohdistuvat riskit. Jotta voidaan varmistaa nopea reagointi tahattomiin markkinahäiriöihin, olisi otettava käyttöön tehokkaita suojatoimia, joilla varmistetaan, että mekanismin soveltaminen voidaan keskeyttää milloin tahansa. Jos ACERin seurannan tulosten perusteella on konkreettisia viitteitä siitä, että markkinakorjaustapahtuma on välitön, komission olisi voitava pyytää EKP:ltä, ESMA:ta, ACER:iltä ja tarvittaessa Kaasu-ENTSO:ita ja kaasualan koordinoitiryhmältä lausunto mahdollisen markkinakorjaustapahtuman vaikutuksesta toimitusvarmuuteen, EU:n sisäisiin virtoihin ja rahoitusvakauteen, jotta komissio voi tarvittaessa pyytää ACER:ia nopeasti keskeyttämään markkinakorjausmekanismin soveltamisen.
- 31) Sen lisäksi, että tarkastellaan päivittäin, ovatko tarjousrajaa koskevat vaatimukset edelleen voimassa, olisi otettava käyttöön muita suojatoimia tahattomien markkinahäiriöiden välttämiseksi.
- 32) Tarjousraja ei saisi vaikuttaa pörssin ulkopuolisiin OTC-kauppoihin, koska niiden sisällyttäminen mekanismiin aiheuttaisi vakavia seurantaongelmia ja voisi johtaa toimitusvarmuuteen liittyviin ongelmiin.
- 33) Markkinakorjausmekanismin soveltaminen olisi keskeytettävä automaattisesti, jos maakaasumarkkinoiden tilanne ei enää oikeuta sen käyttöä. Ellei markkinahäiriöitä esiinny, mekanismin soveltaminen olisi keskeytettävä vasta tietyn ajan kuluttua, jotta vältetään toistuva käyttöönotto ja käytöstä poistaminen. Jos ACER toteaa mekanismin käynnistämisen kehitystä seurattaessaan, että TTF European Gas Spot Index -hintaa ei ole enää viitehintaa korkeampi riittävän vakaan ajanjakson aikana, mekanismi olisi poistettava käytöstä automaattisesti. Mekanismin käytöstä poistamisen ei pitäisi edellyttää ACERin tai komission arviointia, vaan sen olisi tapahduttava automaattisesti, kun edellytykset täyttyvät.
- 34) On erittäin tärkeää, että markkinakorjausmekanismiin sisältyy tehokas väline, jolla hintakaton soveltaminen voidaan keskeyttää välittömästi ja milloin tahansa, jos se johtaisi vakaviin markkinahäiriöihin, jotka vaikuttavat toimitusvarmuuteen ja EU:n sisäisiin virtoihin.
- 35) Koska on tärkeää arvioida perusteellisesti kaikki suojatoimet, jotka on otettava huomioon arvioitaessa hintakaton soveltamisen mahdollista keskeyttämistä, hintakaton soveltaminen olisi keskeytettävä komission päätöksellä. Päätös olisi tehtävä ilman aiheutonta viivytystä, ja komission olisi sitä tehdessään erityisesti arvioitava, vaarantaako tarjousrajan jatkuva soveltaminen unionin toimitusvarmuuden, liittykö siihen riittäviä kysynnän vähentämistoimia, estääkö se markkinapohjaiset kaasuvirrat unionin sisällä, vaikuttaako se kielteisesti energiahallinnaismarkkinoihin, otetaanko siinä huomioon kaasun markkinahinnat erilaisilla järjestäytyneillä markkinapaikoilla eri puolilla unionia tai voiko se vaikuttaa kielteisesti olemassa oleviin kaasuntoimitussopimuksiin.

- 36) Markkinakorjausmekanismi ei saisi vaarantaa unionin kaasun toimitusvarmuutta rajoittamalla hintasignaaleja, jotka ovat välttämättömiä tarvittavien kaasutoimitusten houkuttelemiseksi ja EU:n sisäisten kaasuvirtojen varmistamiseksi. Kaasuntoimittajat voivat itse asiassa mahdollisesti pidättyä toimituksista, kun markkinakorjausmekanismi on otettu käyttöön, maksimoidakseen voitot myymällä kaasun heti sen jälkeen kun hintakatto poistetaan käytöstä. Tilanteessa, jossa komissio on julistanut alueellisen tai unionin tason hätätilan asetuksen (EU) 2017/1938 12 artiklan mukaisesti ja jossa on lisäksi otettava käyttöön muita kuin markkinapohjaisia toimenpiteitä erityisesti suojattujen asiakkaiden kaasunsaannin turvaamiseksi, markkinakorjausmekanismi ei saisi aiheettomasti rajoittaa kaasuvirtoja sisämarkkinoilla eikä vaarantaa unionin kaasun toimitusvarmuutta, ja sen soveltaminen olisi sen vuoksi keskeytettävä.
- 37) Markkinakorjausmekanismi ei saisi johtaa siihen, että hintasignaalien rooli EU:n kaasun sisämarkkinoilla pienenee ja estetään markkinapohjaiset kaasuvirrat EU:n sisällä, koska on olennaisen tärkeää, että maakaasua virtaa edelleen sinne, missä sitä eniten tarvitaan.
- 38) Markkinakorjausmekanismi ei saisi tarpeettomasti vaarantaa energiajohdannaismarkkinoiden jatkuvaa moitteetonta toimintaa. Nämä markkinat ovat keskeisessä asemassa, jotta markkinaosapuolet voivat suojata positionsa hallitakseen riskejä erityisesti hintojen epävakauden osalta. Lisäksi markkinakorjausmekanismin kautta toteutettavat hintainterventiot voivat aiheuttaa huomattavia taloudellisia menetyksiä johdannaismarkkinoilla toimiville markkinaosapuolille. Kun otetaan huomioon EU:n kaasumarkkinoiden koko, tällaiset tappiot voivat vaikuttaa erikoistuneiden johdannaismarkkinoiden lisäksi myös muihin rahoitusmarkkinoihin. Sen vuoksi komission olisi välittömästi keskeytettävä markkinakorjausmekanismin soveltaminen, jos se vaarantaa johdannaismarkkinoiden moitteettoman toiminnan. Tältä osin on tärkeää, että komissio ottaa huomioon asiaankuuluvien EU:n elinten asiantuntemuksen. Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen on riippumaton viranomainen, joka edistää osaltaan EU:n rahoitusjärjestelmän vakautta erityisesti edistämällä vakaita ja moitteettomasti toimivia rahoitusmarkkinoita, kuten johdannaismarkkinoita. Komission olisi sen vuoksi otettava huomioon näitä näkökohtia koskevat ESMAn raportit. Komission olisi lisäksi otettava huomioon kaikki Euroopan keskuspankin (EKP) rahoitusjärjestelmän vakautta koskevat neuvot Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 127 artiklan 4 kohdan ja SEUT-sopimuksen pöytäkirjassa IV olevan 25 artiklan mukaisesti. Kun otetaan huomioon rahoitusmarkkinoiden epävakaus ja niillä toteutettavien markkinainterventioiden mahdollisesti huomattava vaikutus, on tärkeää varmistaa, että komissio voi nopeasti keskeyttää markkinakorjausmekanismin soveltamisen. Sen vuoksi ESMAn raportti ja EKP:n lausunto olisi annettava viimeistään 48 tunnin kuluttua komission pyynnöstä tai kiireellisissä tapauksissa saman päivän kuluessa.
- 39) Markkinakorjausmekanismi olisi suunniteltava siten, että sillä puututaan ainoastaan poikkeuksellisiin kaasun hinnannousuihin, jotka johtuvat hinnanmuodostusmekanismin puutteista, eikä sillä pitäisi olla vaikutusta voimassa olevien kaasuntoimitussopimusten pätevyYTEEN. Jos komissio kuitenkin toteaa, että markkinakorjausmekanismin käyttöönotto vaikuttaa kielteisesti voimassa oleviin toimitussopimuksiin, komission olisi keskeytettävä mekanismin soveltaminen.

- 40) Mekanismin suunnittelussa ja keskeyttämismahdollisuuksissa olisi otettava huomioon, että maakaasukauppiat voivat siirtää maakaasukauppaa unionin ulkopuolisille alueille, mikä vähentää markkinakorjausmekanismin vaikuttavuutta. Näin olisi esimerkiksi, jos kauppiat alkaisivat tehdä OTC-kaasukauppoja, jotka ovat vähemmän läpinäkyviä ja säänneltyjä ja joihin liittyy suurempi riski siitä, että osapuolet laiminlyövät velvoitteensa. Näin olisi myös, jos kauppiat, joiden suojautumista markkinakorjausmekanismi saattaa rajoittaa, hakevat suojauksia muilta lainkäyttöalueilta, minkä seurauksena selvitysvastapuolen on tasapainotettava johdannaispositioiden käteisvakuudet uudelleen siten, että ne vastaavat rajattua selvityshintaa, mikä aiheuttaa vakuuksien muutospyyntöjä.
- 41) ACERin, Euroopan keskuspankin, ESMAn, kaasun siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston, jäljempänä 'Kaasu-ENTSO', ja asetuksella (EU) 2017/1938 perustetun kaasualan koordinoitiryhmän olisi avustettava komissiota markkinakorjausmekanismin seurannassa.
- 42) Markkinakorjaustapahtuman tai keskeyttämis päätöksen johdosta tai markkinoiden ja toimitusvarmuuden kehityksen perusteella voi olla aiheellista tarkastella uudelleen 3 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa säädettyjä markkinakorjausmekanismin käyttöönoton edellytyksiä. Neuvosto voi tällaisessa tilanteessa tehdä komission ehdotuksesta asianmukaisia muutoksia tähän asetukseen.
- 43) Markkinakorjausmekanismi on tarpeellinen ja oikeasuhteinen, jotta voidaan saavuttaa tavoite, joka koskee liian korkeiden kaasun hintojen korjaamista TTF:ssä. Hinnannousujen välilliset vaikutukset, kuten korkeammat energian hinnat ja inflaatio, kohdistuvat kaikkiin jäsenvaltioihin. Hinnanmuodostusjärjestelmän puutteilla on erilainen merkitys eri jäsenvaltioissa, ja hinnannousut ovat joissakin jäsenvaltioissa (esim. Keski-Euroopan jäsenvaltioissa) edustavampia kuin muissa jäsenvaltioissa (esim. reuna-alueilla sijaitsevat jäsenvaltiot tai jäsenvaltiot, joilla on muita toimitusmahdollisuuksia). Jotta vältetään hajanaiset toimet, jotka voisivat jakaa unionin yhdentyneitä kaasumarkkinoita, tarvitaan yhteisvastuun hengessä toteutettavia yhteisiä toimia. Tämä on myös olennaisen tärkeää toimitusvarmuuden takaamiseksi unionissa. Lisäksi yhteiset suojatoimet, joita saatetaan tarvita enemmän jäsenvaltioissa, joilla ei ole toimitusvaihtoehtoja, kuin jäsenvaltioissa, joilla on enemmän tällaisia vaihtoehtoja, varmistavat energiayhteisvastuuta ilmentävän koordinoitun lähestymistavan. Vaikka taloudelliset riskit ja hyödyt ovat hyvin erilaisia eri jäsenvaltioissa, markkinakorjausmekanismi muodostaa yhteisvastuun henkeä ilmentävän kompromissin, jonka mukaisesti kaikki jäsenvaltiot sopivat edistävänsä markkinoiden korjausta ja hyväksyvänsä samat hinnanmuodostuksen rajat, vaikka hinnanmuodostusmekanismin toimintahäiriöiden vakavuus ja TTF-hintojen taloudelliset vaikutukset talouteen ovat erilaiset eri jäsenvaltioissa. Markkinakorjausmekanismi vahvistaisi näin ollen unionin yhteisvastuuta, jotta vältettäisiin liian korkeat hinnat, jotka ovat monissa jäsenvaltioissa kestäättömiä jopa lyhyinä aikoina. Ehdotettu toimenpide auttaa varmistamaan, että kaikkien jäsenvaltioiden kaasuntoimitusyritykset voivat ostaa kaasua kohtuullisin hinnoin yhteisvastuun hengessä.
- 44) Talvikauteen siirryttäessä on maakaasumarkkinoiden epävakaa ja ennakoimattoman tilanteen vuoksi tärkeää varmistaa, että markkinakorjausmekanismia voidaan soveltaa mahdollisimman pian, jos sen käyttöönoton oikeuttavat edellytykset täyttyvät. Tämän

asetuksen olisi siksi tultava voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU - KOHDE JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

Tällä asetuksella perustetaan väliaikainen markkinakorjausmekanismi sellaisten liian korkeiden kaasun hintojen torjumiseksi, jotka eivät liity hintoihin muissa unionin pörseissä.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- 1) 'TTF:n front month -johdannaisella' asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 30 alakohdassa määriteltyä hyödykejohdannaista, jolla käydään kauppaa kauppapaikassa ja jonka kohde-etuutena on Gasunie Transport Services B.V:n ylläpitämässä virtuaalisessa Title Transfer Facility (TTF) -kauppapaikassa toteutettava liiketoimi ja jonka erääntymispäivä on lähimpänä niistä johdannaisista, joiden maturiteetti on yksi kuukausi ja joilla käydään kauppaa tietyssä kauppapaikassa;
- 2) 'viitehinnalla' S&P Global Inc:n (New York) julkaisemien nesteytetyn maakaasun hinta-arviointien "Daily Spot Mediterranean Marker (MED)" ja "Daily Spot Northwest Europe Marker (NWE)" hinnan ja ACERin neuvoston asetuksen (EU) [XXXX/2022] 18–22 artiklan mukaisesti tekemän päivittäisen hinta-arvioinnin hinnan päivittäistä keskihintaa;
- 3) 'kauppapaikalla' mitä tahansa seuraavista:
 - a) 'säänneltyä markkinaa', siten kuin se on määritelty direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 21 alakohdassa;
 - b) 'monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää', siten kuin se on määritelty direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 22 alakohdassa;
 - c) 'organisointua kaupankäyntijärjestelmää', siten kuin se on määritelty direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 23 alakohdassa;

II LUKU – MARKKINAKORJAUSMEKANISMI

3 artikla

Markkinakorjausmekanismi

- 1) Jotta voidaan rajoittaa kohtuuttomia maakaasun hintoja, jotka eivät ole yhteydessä muiden kaasupörssien hintoihin, TTF:n front month -johdannaisten selvityshintaa varten voidaan ottaa käyttöön markkinakorjausmekanismi 1 päivästä tammikuuta 2023 alkaen.
- 2) Markkinakorjausmekanismi otetaan käyttöön, kun seuraavat edellytykset täyttyvät, jäljempänä 'markkinakorjaustapahtuma':
 - a) TTF:n front month -johdannaisten selvityshinta on yli 275 euroa kahden viikon ajan ja
 - b) European Energy Exchange (EEX) -pörssin julkaisema TTF European Gas Spot Index -hinta on 58 euroa korkeampi kuin viitehinta a alakohdassa tarkoitetun ajanjakson päättymistä edeltäneiden kymmenen kaupankäyntipäivän aikana.
- 3) Jos 4 artiklan 1 kohdan mukaisen ACERin seurannan tulosten perusteella on konkreettisia viitteitä siitä, että 3 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukainen markkinakorjaustapahtuma on välitön, komissio pyytää Euroopan keskuspankilta (EKP), Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselta (ESMA) ja tarvittaessa kaasun siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaiselta verkostolta (Kaasu-ENTSO) ja asetuksella (EU) 2017/1938 perustetulta kaasualan koordinoitiryhmältä lausunnon mahdollisen markkinakorjaustapahtuman vaikutuksesta toimitusvarmuuteen, EU:n sisäisiin virtoihin ja rahoitusvakauteen, jotta komissio voi tarvittaessa pyytää ACERia nopeasti keskeyttämään markkinakorjausmekanismin käyttöönoton. Lausunnossa on myös otettava huomioon hintakehitys muilla asiaankuuluvilla järjestäytyneillä markkinapaikoilla, erityisesti Aasiassa tai Yhdysvalloissa; näitä hintoja kuvastavat "Joint Japan Korea Marker" tai "Henry Hub Gas Price Assessment", joita molempia julkaisee S&P Global Inc., New York.
- 4) Jos ACER havaitsee markkinakorjaustapahtuman tapahtuneen, sen on asetuksen (EU) N:o 1227/2011, komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 1348/2014 ja neuvoston asetuksen (EU) [XXXX/2022] 18–22 artiklan nojalla saamiensa tietojen tai muiden julkisesti saatavilla olevien markkinatietojen perusteella viipymättä julkaistava *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ilmoitus markkinakorjaustapahtumasta, jäljempänä 'markkinakorjausilmoitus', ja ilmoitettava markkinakorjaustapahtumasta komissiolle, ESMA:lle ja EKP:lle.
- 5) TTF:n front month -johdannaisia koskevia toimeksiantoja, joiden hinta on yli 275 euroa, ei voida hyväksyä markkinakorjausilmoituksen julkaisemista seuraavasta päivästä alkaen, jäljempänä 'tarjousraja'.
- 6) Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle toimenpiteistä, joita ne ovat toteuttaneet estääkseen kaasun ja sähkön kulutuksen kasvun markkinakorjaustapahtuman seurauksena ja vähentääkseen kaasun ja sähkön kysyntää neuvoston asetuksen (EU)

2022/1369 3 ja 5 artiklassa säädetyn kaasun kysynnän 15 prosentin vähennyksen ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/1854 3 ja 4 artiklassa säädettyjen kysynnän vähentämistavoitteiden saavuttamiseksi. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kahden viikon kuluttua markkinakorjaustapahtumasta, jollei komissio ole tällä välin tehnyt 5 artiklan 2 kohdan mukaista keskeyttämis päätöstä.

- 7) Arvioituaan tarjousrajan vaikutusta kaasun ja sähkön kulutukseen ja edistymistä neuvoston asetuksen (EU) 2022/1369 3 ja 5 artiklassa ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/1854 3 ja 4 artiklassa säädettyjen kysynnän vähentämistavoitteiden saavuttamisessa komissio voi myös ehdottaa neuvoston asetuksen (EU) 2022/1369 mukauttamista uuteen tilanteeseen.
- 8) Markkinakorjaustapahtuman toteutuessa komissio pyytää ilman aiheetonta viivytystä EKP:ltä raportin energiajohdannaismarkkinoiden vakauteen ja moitteettomaan toimintaan kohdistuvien tahattomien häiriöiden riskistä.

4 artikla

Markkinakorjausmekanismin seuranta ja poistaminen käytöstä

- 1) ACER seuraa jatkuvasti 3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua edellytyksen täyttymistä asetuksen (EU) N:o 1227/2011, komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 1348/2014 ja neuvoston asetuksen (EU) [XXXX/2022] 18–22 artiklan nojalla saamiensa tietojen ja markkinatietojen perusteella. ACER ilmoittaa seurantansa tulokset komissiolle jokaisen kaupankäyntipäivän lopussa viimeistään klo 18.00 Keski-Euroopan aikaa.
- 2) Jos 3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettu edellytys ei enää täyty markkinakorjaustapahtumaa seuraavan kymmenen peräkkäisen kaupankäyntipäivän aikana ennen kuukauden loppua tai sen jälkeen, jäljempänä 'käytöstäpoistotapahtuma', ACER julkaisee viipymättä ilmoituksen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja ilmoittaa komissiolle ja ESM:lle, että 3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettu edellytys ei enää täyty, jäljempänä 'käytöstäpoistoilmoitus'. Edellä 3 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua tarjousrajaa ei enää sovelleta käytöstäpoistoilmoituksen julkaisemista seuraavasta päivästä alkaen.

5 artikla

Markkinakorjausmekanismin soveltamisen keskeyttäminen

- 1) ESMA, EKP, ACER, kaasualan koordinoitiryhmä ja Kaasu-ENTSO seuraavat jatkuvasti tarjousrajan vaikutuksia markkinoihin ja toimitusvarmuuteen.
- 2) Tämän seurannan perusteella komissio keskeyttää päätöksellä markkinakorjausmekanismin soveltamisen milloin tahansa, jos ilmenee tahattomia markkinahäiriöitä tai tällaisten häiriöiden ilmeisiä riskejä, jotka vaikuttavat kielteisesti toimitusvarmuuteen, EU:n sisäisiin virtoihin tai rahoitusvakauteen, jäljempänä 'keskeyttämis päätös'. Komissio ottaa arvioinnissa erityisesti huomioon, täytyvätkö seuraavat edellytykset markkinakorjausmekanismin soveltamisen keskeyttämiseksi:

- a) se vaarantaa unionin kaasun toimitusvarmuuden, mistä katsotaan olevan kyse erityisesti tapauksessa, jossa komissio on julistanut alueellisen tai unionin tason hätätilan asetuksen (EU) 2017/1938 12 artiklan mukaisesti, tai tapauksessa, joka voi johtaa kaasun säännöstelyyn;
 - b) sitä sovelletaan aikana, jona neuvoston asetuksen (EU) 2022/1369 5 artiklan mukaisia pakollisia kysynnän vähennystavoitteita ei saavuteta EU:n tasolla, se vaikuttaa kielteisesti edistymiseen neuvoston asetuksen (EU) 2022/1369 3 artiklan mukaisen kaasun säästötavoitteen saavuttamisessa tai se johtaa kaasun kokonaiskulutuksen kasvuun jäsenvaltioilta neuvoston asetuksen (EU) 2022/1369 8 artiklan mukaisesti saatujen kaasunkulutusta ja kysynnän vähentämistä koskevien tietojen perusteella;
 - c) ACERin seurantatietojen perusteella se estää markkinapohjaiset EU:n sisäiset kaasuvirrat;
 - d) ESMAn markkinakorjaustoimenpiteen käyttöönoton vaikutuksia koskevan raportin ja komission tätä varten pyytämän EKP:n lausunnon perusteella se vaikuttaa energiajohdannaismarkkinoiden vakauteen ja moitteettomaan toimintaan;
 - e) siinä otetaan huomioon kaasun markkinahinnat eri järjestäytyneillä markkinapaikoilla unionissa sekä muilla asiaankuuluvilla järjestäytyneillä markkinapaikoilla, kuten Aasiassa tai Yhdysvalloissa; näitä hintoja kuvastavat ”Joint Japan Korea Marker” tai ”Henry Hub Gas Price Assessment”, joita molempia julkaisee S&P Global Inc., New York;
 - f) se vaikuttaa voimassa olevien kaasuntoimitussopimusten pätevyyteen, mukaan lukien pitkäaikaiset kaasuntoimitussopimukset.
- 3) Keskeyttämispäätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja se on julkaistava *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Edellä 3 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua tarjousrajaa ei enää sovelleta keskeyttämispäätöksen julkaisemista seuraavasta päivästä alkaen ja niin kauan kuin keskeyttämispäätöksessä säädetään.
- 4) ACER, EKP, ESMA, kaasualan koordinoitiryhmä ja Kaasu-ENTSO avustavat komissiota 3, 4 ja 5 artiklan mukaisissa tehtävissä. Tämän artiklan 2 kohdan d alakohdan mukainen ESMAn raportti ja EKP:n lausunto on annettava viimeistään 48 tunnin kuluttua komission pyynnöstä tai kiireellisissä tapauksissa saman päivän kuluessa.
- 5) Markkinakorjausmekanismia sovelletaan ainoastaan tämän asetuksen voimassaolon ajan.
- 6) Neuvosto voi markkinakorjaustapahtuman tai keskeyttämispäätöksen johdosta tai markkinoiden ja toimitusvarmuuden kehityksen perusteella päättää komission ehdotuksesta tarkastella uudelleen 3 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa säädettyjä markkinakorjausmekanismien käyttöönoton edellytyksiä. Komission olisi ennen tällaisen ehdotuksen esittämistä kuultava EKP:tä, ESMAa, ACERia, kaasualan koordinoitiryhmää, Kaasu-ENTSOa ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä.

III LUKU — LOPPUSÄÄNNÖKSET

6 artikla

Voimaantulo ja uudelleentarkastelu

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Asetusta sovelletaan vuoden ajan sen voimaantulosta. Komissio tarkastelee tätä asetusta uudelleen viimeistään 1 päivänä marraskuuta 2023 ottaen huomioon unioniin suuntautuvien kaasutoimitusten yleisen tilanteen ja esittää neuvostolle kertomuksen tarkastelun tärkeimmistä tuloksista. Komissio voi kyseisen kertomuksen perusteella ehdottaa tämän asetuksen voimassaolon pidentämistä.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tehty Strasbourgissa

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

1.2. Toimintalohko(t)

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

1.4.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

1.4.4. Tulosindikaattorit

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

1.5.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

1.5.4. Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehysten kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin

1.5.5. Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleen kohdentamiseen

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle

2.2.2. Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä

2.2.3. Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikankohdan odotetuista virheriskitasoista

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

3.2.2. Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset

3.2.3. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen kanssa

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotus neuvoston asetukseksi markkinakorjausmekanismista kansalaisten ja talouden suojelemiseksi liian korkeilta hinnoilta

1.2. Toimintalohko(t)

Toimintalohko: Energia

Toiminto: Markkinakorjausmekanismin perustaminen

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

☒ uuteen toimeen

☐ uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen¹⁰

☐ käynnissä olevan toimen jatkamiseen

☐ yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

Markkinakorjausmekanismi

Title Transfer Facility (TTF) on Alankomaissa sijaitseva virtuaalinen hinnoittelupaikka, jota sen suuren likviditeetin vuoksi käytetään usein viitehinnoitteluun Euroopan kaasumarkkinoilla, mikä vaikuttaa sopimuksiin ja suojaustoimintoihin kaikkialla EU:ssa. TTF on kuitenkin lähtökohtaisesti fyysiseen putkistoon liittyvä indeksi kaasun syötölle Alankomaiden verkkoon, joka toimii pääasiassa Luoteis-Euroopan solmukohtana. Tällä hetkellä TTF-kaupassa hinnat ovat korkeampia kuin useimmilla muilla EU:n kauppapaikoilla, mikä johtuu suurimmaksi osaksi Venäjän kaasutoimitusten vähyydestä ja alueen infrastruktuurin pullonkauloista.

Se, että TTF:ää käytetään hintaviitteenä ja perustana kaasusopimusten suojaamiselle EU:n eri kauppapaikoilla, osoittaa sen merkityksen maakaasun hinnan määrittämisessä EU:ssa.

Tällä kiireellisellä ehdotuksella pyritään viimekätisenä keinona puuttumaan maakaasun liiallisiin hintoihin vahvistamalla dynaaminen enimmäishinta, jolla maakaasukauppoja voidaan tietysti edellytyksin tehdä TTF-kuukausimarkkinoilla. Enimmäishinta aktivoituu erityisissä markkinatilanteissa, ja se edellyttää jatkuvaa

¹⁰ Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

seuranta paitsi kuukausittain sen varmistamiseksi, olisiko korjausmekanismia ylläpidettävä, myös järjestelmällisempää seuranta sen varmistamiseksi, että eri näkökohtiin, kuten toimitusvarmuuteen tai tahattomiin markkinahäiriöihin, ei kohdistu kohtuuttomia vaikutuksia, jotka vaikuttaisivat kielteisesti toimitusvarmuuteen ja EU:n sisäisiin virtoihin, jolloin korjausmekanismi olisi keskeytettävä välittömästi.

1.4.2. Erityistavoite

Otetaan käyttöön markkinakorjausmekanismi, jolla estetään TTF-kuukausihintojen liialliset tasot, jotka eivät kuvasta nesteytetyn maakaasun hintoja.

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen

Ehdotuksella edistetään EU:n kaikkein likvideimpien johdannaismarkkinoiden optimaalista toimintaa ja vältetään Luoteis-Euroopan infrastruktuurin pullonkaulojen ylihinnoittelu ja sen kohtuuton vaikutus kaasun hintoihin eri puolilla EU:ta.

1.4.4. Tulosindikaattorit

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen etenemistä ja tuloksia seurataan.

Perustetaan asiantuntijaryhmä seuraamaan markkinoiden kehityskulkuja, jotka johtavat markkinakorjausmekanismin aktivointiin.

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

Kun otetaan huomioon energiakriisin ulottuvuus ja sen sosiaalisten, taloudellisten ja rahoituksellisten vaikutusten laajuus, komissio katsoo aiheelliseksi antaa asetuksen, joka on soveltamisalaltaan yleinen ja jota sovelletaan suoraan ja välittömästi. Tämä johtaisi nopeaan, yhdenmukaiseen ja unionin laajuiseen yhteistyömekanismiin.

1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

Ehdotuksen on määrä auttaa TTF-futuurihintatasojen kyseenalaistamisessa puuttumalla hintapiikkeihin, jollainen nähtiin esimerkiksi elokuussa 2022, ja minimoimalla hintapiikit säilyttäen samalla EU:n houkuttelevuus nesteytetyn maakaasun rahtikuljetusten kohteena.

1.5.3. *Vastaavista toimista saadut kokemukset*

Markkinakorjausmekanismi olisi ennennäkemätön interventio Euroopan vapautetuilla ja yhdentyneillä kaasumarkkinoilla ja/tai hyödykkeiden rahoitusmarkkinoilla. Koska vaikutuksia ei tunneta, ehdotukseen sisältyy vankkoja ennakkoehtoja ja turvavarmistimia sekä tiukkoja seurantavaatimuksia.

1.5.4. *Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehityksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin*

Toimintamäärärahoja ei tarvita.

1.5.5. *Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleen kohdentamiseen*

Tässä vaiheessa ei ole harkittu toisenlaisen lähestymistavan tarvetta.

Komissiossa (energian pääosastossa) tarvitaan lisää korkean tason asiantuntemusta omaavia henkilöresursseja näitä uusia tehtäviä varten. Nykyisessä monivuotisessa rahoituskehityksessä komission on kuitenkin toimittava vakaan henkilöstörakenteen puitteissa, joten on mahdollisuuksien mukaan harkittava uudelleenjärjestelyjä pääosaston sisäisesti ja komission yksiköiden välillä. Erillisessä rahoitus selvityksessä tarkastellaan lisähenkilöstöä Euroopan energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastolle (ACER).

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

☒ **kesto on rajattu**

- ☒ voimassa vuodesta 2023 niin kauan kuin energiakriisi jatkuu
- ☐ maksusitoumusmäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset koskevat vuosia YYYY–YYYY ja maksumäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset vuosia YYYY–YYYY.

☐ **kesto ei ole rajattu**

- Käynnistysvaihe alkaa vuonna VVVV ja päättyy vuonna VVVV, minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)¹¹

☒ **Suora hallinnointi**, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

- ☒ yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään
- ☐ toimeenpanovirastoja

☐ **Hallinnointi yhteistyössä** jäsenvaltioiden kanssa

☐ **Välillinen hallinnointi**, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

- ☐ kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille
- ☐ kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)
- ☐ Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle
- ☐ varainhoitoasetuksen 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille
- ☐ julkisoikeudellisille yhteisöille
- ☐ sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, joille annetaan riittävät rahoitustakuut
- ☐ sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja joille annetaan riittävät rahoitustakuut
- ☐ henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.

¹¹ Kuvaukset eri hallinnointitavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston verkkosivuilla osoitteessa <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

- Jos käytetään useampaa kuin yhtä hallinnointitapaa, olisi annettava lisätietoja kohdassa ”Huomautukset”.

Huomautukset

Seurannasta vastaa Euroopan komissio Euroopan energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston ACERin tuella.

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset.

Energiapääosaston suoraan toteuttamat tehtävät seuraavat vuotuista suunnittelu- ja seurantajaksoa, jota komissio toteuttaa, mukaan lukien tulosten raportointi energiapääosaston ja ACERin vuotuisessa toimintakertomuksessa.

Lisäksi mekanismin toimivuutta seurataan ehdotuksen 4 artiklan mukaisesti.

Ehdotuksen 5 c artiklaan sisältyy myös erityisiä raportointivaatimuksia.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. *Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutumekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle*

Komissio vastaa Euroopan energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston (ACER) avustuksella markkinakorjausmekanismin aktivoinnista ja seurannasta, jota ei voida delegoida tällaisiin tehtäviin liittyvän vastuun tason vuoksi.

2.2.2. *Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä*

Mekanismin aktivointiin ja seurantaan liittyvien tehtävien hoitoon liittyen havaitut riskit liittyvät henkilöresurssien riittämättömään määrään ja asiantuntemuksen tasoon, jota näiden keskeisten tehtävien suorittaminen komissiossa edellyttää. Energia-alan asiantuntijakilpailun EPSO/AD/401/22 läpäisseistä hakijoista laadittu luettelo auttaa palkkaamaan tarvittavia asiantuntijoita komissioon.

2.2.3. *Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikojen odotetuista virheriskitasoista*

Energiapääosasto raportoi vuosittain vuotuisessa toimintakertomuksessaan toimiensa valvonnan kustannuksista. Hankintatoimien riskiprofiili ja valvontakustannukset ovat linjassa vaatimusten kanssa.

Energiapääosaston mekanismin perustamiseen liittyvät tehtävät eivät johda lisätarkastuksiin tai muutoksiin tarkastusten kustannussuhteessa.

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut ehkäisy- ja suojatoimenpiteet, esimerkiksi petostentorjuntastrategian pohjalta

Energiapääosasto hyväksyi tarkistetun petostentorjuntastrategian vuonna 2020. Energiapääosaston petostentorjuntastrategia perustuu komission petostentorjuntastrategiaan ja sisäisesti tehtyyn erityiseen riskinarviointiin, jonka

tarkoituksena on tunnistaa petoksille altteimmat alat, jo käytössä olevat valvontatoimet sekä tarvittavat toimet, joilla parannetaan energiapääosaston valmiuksia ehkäistä, havaita ja korjata petoksia.

Julkisiin hankintoihin sovellettavilla sopimusmääräyksillä varmistetaan, että komission yksiköt, myös OLAF, voivat suorittaa tarkastuksia ja paikalla tehtäviä tarkastuksia OLAFin suosittelmien vakiosäännösten mukaisesti.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

- Talousarviossa jo olevat budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Lukumäärä	JM/EI-JM ¹²	EFTA-mailta ¹³	Ehdokasmailta ¹⁴	Kolmansilta mailta	Varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettut rahoitusosuudet
01	02 20 04 02	JM	EI	EI	EI	EI

- Uudet perustettaviksi esitetyt budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Lukumäärä	JM/EI-JM	EFTA-mailta	Ehdokasmailta	Kolmansilta mailta	Varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettut rahoitusosuudet
	[XX.YY.YY]		KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI

¹² JM = jaksotettut määrärahat / EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

¹³ EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

¹⁴ Ehdokasmaat ja soveltuvin osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

- ☒ Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	1	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous
---	---	--

Energiapäaosasto			Vuosi 2022	Vuosi 2023	Vuosi 2024	Vuosi 2025	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
• Toimintamäärärahat										
Budjettikohta ¹⁵ 02 20 04 02	Maksusitoumus määrärahat	(1a)								
	Maksut	(2a)								
Budjettikohta	Maksusitoumus määrärahat	(1b)								
	Maksut	(2b)								
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat ¹⁶										

¹⁵ Virallisen budjettinimikkeistön mukaisesti.

¹⁶ Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

Budjettikohta		(3)								
Energiapääosaston määrärahat YHTEENSÄ	Maksusitoumus määrärahat	=1a+1b +3								
	Maksut	=2a+2b +3								

• Toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Maksusitoumus määrärahat	(4)								
	Maksut	(5)								
• Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ		(6)								
Monivuotisen rahoituskehysten OTSAKKEESEEN 1 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Maksusitoumus määrärahat	=4+6								
	Maksut	=5+6								

Jos ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia useampaan otsakkeeseen, toistetaan edellä oleva osa:

• Toimintamäärärahat (kaikki otsakkeet) YHTEENSÄ	Maksusitoumus määrärahat	(4)								
	Maksut	(5)								
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat (kaikki otsakkeet) YHTEENSÄ		(6)								
Monivuotisen rahoituskehysten OTSAKKEISIIN 1–6 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ (Rahoitusohje)	Maksusitoumus määrärahat	=4+6								
	Maksut	=5+6								

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	7	”Hallintomenot”
---	---	-----------------

Tämän osan täyttämiseksi on käytettävä [rahoituselvityksen liitteessä](#) (sisäisten sääntöjen liite V) olevaa hallintomäärärahoja koskevaa selvitystä, joka on laadittava ennen rahoituselvityksen laatimista. Liite ladataan DECIDE-tietokantaan komission sisäistä lausuntokierrosta varten.

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi N 2023	Vuosi N+1 2024	Vuosi N+2 2025	Vuosi N+3 2026	Vuosi N+4 2027			YHTEENSÄ
Energiapääosasto									
• Henkilöresurssit		0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710000
• Muut hallintomenot									
Energiapääosasto YHTEENSÄ	Määrärahat	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710000

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEeseen 7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942		4,710000
---	---	-------	-------	-------	-------	-------	--	----------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi N ¹⁷	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
Monivuotisen rahoituskehiksen OTSAKKEISIIN 1–7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Maksusitoumusmäärärahat	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710000
	Maksut	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710000

3.2.2. Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset

maksusitoumusmäärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tavoitteet ja tuotokset			Vuosi N		Vuosi N+1		Vuosi N+2		Vuosi N+3		ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)						YHTEENSÄ	
	TUOTOKSET																	
	Tyyppi i ¹⁸	Keski kustan nus	Lukumäärä	Kustan nus	Lukumäärä	Kustan nus	Lukumäärä	Kustan nus	Lukumäärä	Kustan nus	Lukumäärä	Kustan nus	Lukumäärä	Kustan nus	Lukumäärä	Kustan nus	Luku määrä yhteen sä	Kustann ukset yhteensä
ERITYISTAVOITE 1 ¹⁹ ...																		
- Tuotos																		
- Tuotos																		

¹⁷ Vuosi N on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi. 'N' korvataan oletetulla ensimmäisellä toteutusvuodella (esimerkiksi: 2021). Seuraavat vuodet täydennetään vastaavasti.

¹⁸ Tuotokset ovat tuloksena olevia tuotteita ja palveluita (esim. rahoitettujen opiskelijavaihtojen määrä tai rakennetut tiekilometrit).

¹⁹ Kuten kuvattu kohdassa 1.4.2 'Erityistavoite (erityistavoitteet)...'.

- Tuotos																		
Välisumma, erityistavoite 1																		
ERITYISTAVOITE 2 ...																		
- Tuotos																		
Välisumma, erityistavoite 2																		
KAIKKI YHTEENSÄ																		

3.2.3. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi N ²⁰ 2023	Vuosi N+1 2024	Vuosi N+2 2025	Vuosi N+3 2026	Vuosi N+4 2027	YHTEENS Ä
--	----------------------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	--------------

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 7							
Henkilöresurssit	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942		4,710000
Muut hallintomenot							
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 7, välisumma	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942		4,710000

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEeseen 7 sisältyvät määrät²¹							
Henkilöresurssit	0	0	0	0	0		
Muut hallintomenot	0	0	0	0	0		
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEeseen 7 sisältyvät määrät, välisumma	0	0	0	0	0		

YHTEENSÄ	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942		4,710000
-----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	-----------------

Henkilöresursseja ja muita hallintomenoja koskeva määrärahatarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla pääosaston määrärahoilla ja/tai pääosastossa toteutettujen uudelleenjärjestelyjen tuloksena saaduilla määrärahoilla sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimeen hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenetelyssä talousarvion puitteissa.

²⁰ Vuosi N on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi. 'N' korvataan oletetulla ensimmäisellä toteutusvuodella (esimerkiksi: 2021). Seuraavat vuodet täydennetään vastaavasti.

²¹ Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

3.2.3.1. Henkilöresurssien arvioitu tarve

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna

	Vuosi i N 2023	Vuosi i N+1 2024	Vuosi N+2 2025	Vuosi N+3 2026	Vuosi N+4 2027		
• Henkilöstötaulukkoon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)							
20 01 02 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	6	6	6	6	6		
20 01 02 03 (EU:n ulkopuoliset edustustot)							
01 01 01 01 (epäsuora tutkimustoiminta)							
01 01 01 11 (suora tutkimustoiminta)							
Muu budjettikohta (mikä?)							
• Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)²²							
20 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)							
20 02 03 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa)							
XX 01 xx yy zz ²³	- Päätoimipaikassa:						
	- EU:n ulkop. edustustoissa						
01 01 01 02 (sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö - epäsuora tutkimustoiminta)							
01 01 01 12 (sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö - suora tutkimustoiminta)							

²² Sopimussuhteiset toimihenkilöt, paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.

²³ Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

Muu budjettikohta (mikä?)							
YHTEENSÄ	6	6	6	6	6		

XX viittaa kyseessä olevaan toimintalohkoon eli talousarvion osastoon.

Henkilöresurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	Tämä ennennäkemätön mekanismi edellyttää tiiviitä seurantatehtäviä, esimerkiksi perushyödykemarkkinoiden toimintaan ja toimitusvarmuuteen liittyen, jotka eivät tällä hetkellä kuulu komission rooliin. Kun otetaan huomioon näihin tehtäviin liittyvän vastuun taso ja erittäin kielteiset vaikutukset, joita voi aiheutua siitä, että tehtäviä ei hoideta asianmukaisesti, on komission maineen kannalta ensiarvoisen tärkeää, että ei oteta mitään tehtävien suorittamista mahdollisesti haittaavia riskejä. Energian pääosasto palkkaa näihin tehtäviin kuusi talousanalyttikkoa, joilla on energia-alan tausta, ja käyttää tähän energia-alan asiantuntijakilpailun EPSO/AD/401/22 läpäisseiden luetteloa.
Ulkopuolinen henkilöstö	ei sovelleta

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen kanssa

Ehdotus/aloinne

- X voidaan rahoittaa kokonaan kohdentamalla menoja uudelleen monivuotisen rahoituskehityksen kyseisen otsakkeen sisällä.

Selvitys rahoitussuunnitelmaan tarvittavista muutoksista, mainittava myös kyseeseen tulevat budjettikohdat ja määrät. Merkittävät rahoitussuunnitelman muutokset on esitettävä Excel-taulukkona.

- ☐ edellyttää monivuotisen rahoituskehityksen kyseiseen otsakkeeseen sisältyvän kohdentamattoman liikkumavaran ja/tai monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetuksessa määriteltyjen erityisvälineiden käyttöä.

Selvitys tarvittavista toimenpiteistä, mainittava myös kyseeseen tulevat rahoituskehityksen otsakkeet, budjettikohdat ja määrät sekä ehdotetut välineet.

- ☐ edellyttää monivuotisen rahoituskehityksen tarkistamista.

Selvitys tarvittavista toimenpiteistä, mainittava myös kyseeseen tulevat rahoituskehityksen otsakkeet, budjettikohdat ja määrät

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

Ehdotuksen/aloitteen

- ☐ rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja
- ☐ rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

Määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi N ²⁴	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			Yhteensä
Rahoitukseen osallistuva taho								
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ								

²⁴

Vuosi N on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi. 'N' korvataan oletetulla ensimmäisellä toteutusvuodella (esimerkiksi: 2021). Seuraavat vuodet täydennetään vastaavasti.

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- X Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- ☐ Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:
 - ☐ vaikutukset omiin varoihin
 - ☐ vaikutukset muihin tuloihin
 - ☐ tulot on kohdennettu menopuolen budjettikohtiin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoitovuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ²⁵						
		Vuosi N	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)		
Momentti								

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta (budjettikohdat) käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen tapauksessa:

Muita huomautuksia (esim. tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmä/-kaava tai muita lisätietoja).

²⁵ Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS – 'VIRASTOT'

PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

1.2. Toimintalohko(t)

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

1.4.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

1.4.4. Tulosindikaattorit

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

1.5.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

1.5.4. Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehityksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin

1.5.5. Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehtoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleen kohdentamiseen

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle

2.2.2. Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä

2.2.3. Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikajankohdan odotetuista virheriskitasoista

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1. Yhteenvedo arvioiduista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

3.2.2. Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset

3.2.3. Yhteenvedo arvioiduista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS – 'VIRASTOT'

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

1.2. Ehdotus neuvoston asetukseksi markkinakorjausmekanismista kansalaisten ja talouden suojelemiseksi liian korkeilta hinnoilta Toimintalohko(t)

Toimintalohko: Energia

Toiminto: Markkinakorjausmekanismin perustaminen

1.3. Ehdotus liittyy

☒ uuteen toimeen

☐ uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen²⁶

☐ käynnissä olevan toimen jatkamiseen

☐ yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

Markkinakorjausmekanismi

Title Transfer Facility (TTF) on Alankomaissa sijaitseva virtuaalinen hinnoittelupaikka, jota sen suuren likviditeetin vuoksi käytetään usein viitehinnoitteluun Euroopan kaasumarkkinoilla, mikä vaikuttaa sopimuksiin ja suojaustoimintoihin kaikkialla EU:ssa. TTF on kuitenkin lähtökohtaisesti fyysiseen putkistoon liittyvä indeksi kaasun syötölle Alankomaiden verkkoon, joka toimii pääasiassa Luoteis-Euroopan solmukohtana. Tällä hetkellä TTF-kaupassa hinnat ovat korkeampia kuin useimmilla muilla EU:n kauppapaikoilla, mikä johtuu suurimmaksi osaksi Venäjän kaasutoimitusten vähydestä ja alueen infrastruktuurin pullonkauloista.

Se, että TTF:ää käytetään hintaviitteenä ja perustana kaasusopimusten suojaamiselle EU:n eri kauppapaikoilla, osoittaa sen merkityksen maakaasun hinnan määrittämisessä EU:ssa.

²⁶

Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

Tällä kiireellisellä ehdotuksella pyritään viimekätisenä keinona puuttumaan maakaasun liiallisiin hintoihin vahvistamalla dynaaminen enimmäishinta, jolla maakaasukauppoja voidaan tietyin edellytyksin tehdä TTF-kuukausimarkkinoilla. Enimmäishinta aktivoituu erityisissä markkinatilanteissa, ja se edellyttää jatkuvaa seuranta paitsi kuukausittain sen varmistamiseksi, olisiko korjausmekanismia ylläpidettävä, myös järjestelmällisempää seuranta sen varmistamiseksi, että eri näkökohtiin, kuten toimitusvarmuuteen tai tahattomiin markkinahäiriöihin, ei kohdistu kohtuuttomia vaikutuksia, jotka vaikuttaisivat kielteisesti toimitusvarmuuteen ja EU:n sisäisiin virtoihin, jolloin korjausmekanismi olisi keskeytettävä välittömästi.

1.4.2. *Erityistavoite (Erityistavoitteet)*

Erityistavoite

Otetaan käyttöön markkinakorjausmekanismi, jolla estetään TTF-kuukausihintojen liialliset tasot, joka eivät kuvasta nesteytetyn maakaasun hintoja.

1.4.3. *Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset*

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen

Ehdotuksella edistetään EU:n kaikkein likvideimpien johdannaismarkkinoiden optimaalista toimintaa ja vältetään Luoteis-Euroopan infrastruktuurin pullonkaulojen ylihinnottelu ja sen kohtuuton vaikutus kaasun hintoihin eri puolilla EU:ta.

1.4.4. *Tulosindikaattorit*

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen etenemistä ja tuloksia seurataan.

Perustetaan asiantuntijaryhmä seuraamaan markkinoiden kehityskulkuja, jotka johtavat markkinakorjausmekanismin aktivointiin.

1.5. **Ehdotuksen/aloitteen perustelut**

1.5.1. *Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu*

Kun otetaan huomioon energiakriisin ulottuvuus ja sen sosiaalisten, taloudellisten ja rahoituksellisten vaikutusten laajuus, komissio katsoo aiheelliseksi antaa asetuksen, joka on soveltamisalaltaan yleinen ja jota sovelletaan suoraan ja välittömästi. Tämä johtaisi nopeaan, yhdenmukaiseen ja unionin laajuiseen yhteistyömekanismiin.

Ehdotus edellyttää lisäresursseja energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastolle (ACER). Ehdotuksessa asetetaan ACERille kaasumarkkinoiden seurantaan ja komission avustamiseen liittyviä uusia tehtäviä seuraavasti:

Markkinakorjausmekanismin käynnistäminen ja myöhempi deaktivointi: Kun otetaan huomioon näiden toimien suuri poliittinen arkaluonteisuus ja merkittävät vaikutukset, tämä edellyttää erityistä huolellisuutta. Tämä edellyttää myös jatkuvaa seurantaa, joten on varmistettava tarvittavat varahenkilöjärjestelyt. Tätä työtä varten arvioidaan tarvittavan kaksi (2) kokoaikavastaavaa (1 data-analyytikko, 1 kaasualan asiantuntija). On tärkeää huomata, että jotta voidaan noudattaa nesteytetyn maakaasun hintojen arviointia/vertailuhintoja koskevia IOSCO:n PRA-periaatteita, näiden on oltava eri henkilöitä kuin ne, jotka suorittavat hinta-arvioita ja määrittävät vertailuhintoja. Muussa tapauksessa jälkimmäistä tehtävää ei suoritettaisi vaadittujen normien mukaisesti, mikä heikentäisi hinta-arvioiden/vertailuhintojen hyväksyttävyyttä markkinoilla ja murentaisi siten pohjaa koko toiminnan mielekkyydeltä.

EU:n sisäisten kaasuvirtojen seuranta: Tämä edellyttää huomattavasti yksityiskohtaisempaa tietoa kaasuvirroista kuin mitä ACER tällä hetkellä seuraa; uutta dataa on kerättävä uusista lähteistä. Tätä työtä varten arvioidaan tarvittavan kaksi (2) kokoaikavastaavaa (1 data-analyytikko, 1 kaasualan asiantuntija) sekä datan keruu- ja analysointivälineitä koskevia konsultointipalveluja.

Komission avustaminen yhdessä Euroopan keskuspankin ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) kanssa eri artikloissa edellytetyissä tehtävissä: Kysynnän vähentämisen mahdollista tukemista, kaasun hinnanmuodostuksen arviointia EU:n

ulkopuolella ja pitkän aikavälin kaasuntoimitussopimuksia varten arvioidaan tarvittavan kaksi (2) kokoaikavastaavaa.

Kuudesta kokoaikaisesta yhden olisi oltava kokeneempi niin, että kyseinen henkilö voisi koordinoida ja johtaa tämän osa-alueen työtä. Tätä hinta-arvioiden vertaisarviointiprosessia tarvitaan, jotta voidaan varmistaa, että IOSCO:n periaatteiden mukaisia hinnannmääritysmenettelyjä ja -menetelmiä sovelletaan oikein ja johdonmukaisesti, ja julkaistut hintatiedot ovat luotettavia ja laadukkaita.

- 1.5.2. *EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.*

Ehdotuksen on määrä auttaa TTF-futuurihintatasojen kyseenalaistamisessa puuttamalla hintapiikkeihin, jollainen nähtiin esimerkiksi elokuussa 2022, ja minimoimalla hintapiikit säilyttäen samalla EU:n houkuttelevuus nesteytetyn maakaasun rahtikuljetusten kohteena.

- 1.5.3. *Vastaavista toimista saadut kokemukset*

Markkinakorjausmekanismi olisi ennennäkemätön interventio Euroopan vapautetuilla ja yhdyntyneillä kaasumarkkinoilla ja/tai hyödykkeiden rahoitusmarkkinoilla. Koska vaikutuksia ei tunneta, ehdotukseen sisältyy vankkoja ennakkoehtoja ja turvavarmistimia sekä tiukkoja seurantavaatimuksia.

ACERilla on laaja kokemus asetuksen (EU) N:o 1227/2011 ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 1348/2014 (REMIT-asetus) mukaisesta markkinatiedon keräämisestä ja käsittelystä.

- 1.5.4. *Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehityksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin*

ACERin pyydettyihin virkoihin tarvittavat määrärahat rahoitetaan nykyisistä energiapäaosaston ohjelmista.

- 1.5.5. *Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehtoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen*

Komissiossa (energiapäaosastossa) tarvitaan lisää korkean tason asiantuntemusta omaavia henkilöresursseja näitä uusia tehtäviä varten. Nykyisessä monivuotisessa rahoituskehityksessä komission on kuitenkin toimittava vakaan henkilöstörakenteen puitteissa, joten on mahdollisuuksien mukaan harkittava uudelleenjärjestelyjä pääosaston sisäisesti ja komission yksiköiden välillä.

ACERille annetaan myös lisätehtäviä, jotka koskevat erityisesti kaasumarkkinoiden seurantaa ja komission avustamista, mitä varten se tarvitsee lisää henkilöresursseja.

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

☒ ☐ **kesto on rajattu**

- ☒ Toimepide/aloinne on voimassa [PP.KK]2023 lähtien niin kauan kuin energiakriisi jatkuu
- ☒ Rahoitusvaikutukset koskevat maksusitoumusmäärärahojen ja maksumäärärahojen osalta vuosia 2023–2027.

☐ **kesto ei ole rajattu**

- Käynnistysvaihe alkaa vuonna VVVV ja päättyy vuonna VVVV, minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)²⁷

☐ **Suora hallinnointi**, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

- ☐ toimeenpanovirastoja

☐ **Hallinnointi yhteistyössä** jäsenvaltioiden kanssa

☒ **Välillinen hallinnointi**, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

☐ kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)

☐ Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle

☒ 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille

☐ julkisoikeudellisille yhteisöille

☐ sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, jotka antavat riittävät rahoitustakuut

☐ sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja jotka antavat riittävät rahoitustakuut

☐ henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.

Huomautukset

²⁷ Kuvaukset eri hallinnointitavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston verkkosivuilla osoitteessa <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

Seurannasta vastaa Euroopan komissio Euroopan energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston ACERin tietyissä teknisissä näkökohdissa antamalla avustuksella.

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset.

Energiapääosaston suoraan toteuttamat tehtävät seuraavat vuotuista suunnittelu- ja seurantajaksoa, jota komissio toteuttaa, mukaan lukien tulosten raportointi energiapääosaston vuotuisessa toimintakertomuksessa.

ACERin toteuttamat tehtävät seuraavat vuotuista suunnittelu- ja seurantajaksoa, jota ACER toteuttaa, mukaan lukien tulosten raportointi ACERin konsolidoitussa vuotuisessa toimintakertomuksessa.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. *Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle*

Komissio vastaa ACERin avustuksella markkinakorjausmekanismin aktivoinnista ja seurannasta, jota ei voida delegoida tällaisiin tehtäviin liittyvän vastuun tason vuoksi.

On kustannustehokkaampaa antaa uusi tehtävä jo olemassa olevalle virastolle, joka jo hoitaa samankaltaisia tehtäviä. Energiapääosasto laati valvontastrategian, jonka avulla se hallinnoi suhteitaan ACERIin osana komission vuoden 2017 sisäisen valvonnan kehystä. ACER tarkisti ja hyväksyi oman sisäisen valvonnan kehyksensä joulukuussa 2018.

2.2.2. *Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä*

Mekanismin aktivointiin ja seurantaan liittyvien tehtävien hoitoon liittyen havaitut riskit liittyvät henkilöresurssien riittämättömään määrään ja asiantuntemuksen tasoon, jota näiden keskeisten tehtävien suorittaminen komissiossa edellyttää.

ACERilla on erikoistuneena toimijana paremmat edellytykset löytää tarvittavat uudet asiantuntijat ja saada aikaan synergioita nykyisen henkilöstön kanssa.

2.2.3. *Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikajankohdan odotetuista virheriskitasoista*

Energiapääosaston mekanismin perustamiseen liittyvät tehtävät eivät johda lisätarkastuksiin tai muutoksiin tarkastusten kustannussuhteessa. Vastaavasti lisätehtävien osoittamisen ACERin nykyiseen toimeksiantoon ei odoteta aiheuttavan erityistä lisävalvontaa ACERille, joten valvontakustannusten ja hallinnoitujen varojen arvon välinen suhde säilyy muuttumattomana.

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut ehkäisy- ja suoja-toimenpiteet, esimerkiksi petostentorjuntastrategian pohjalta

ACER soveltaa EU:n erillisvirastojen petostentorjuntaperiaatteita komission lähestymistavan mukaisesti. ACER hyväksyi maaliskuussa 2019 uuden petostentorjuntastrategian, jolla kumottiin ACERin johtokunnan päätös 13/2014. Uusi kolmivuotinen strategia perustuu seuraaviin tekijöihin: vuotuinen riskinarviointi, eturistiriitojen ehkäiseminen ja hallinta, väärinkäytösten paljastamista koskevat sisäiset säännöt, arkaluonteisten tehtävien hallintaa koskevat toimintaperiaatteet ja menettelyt sekä etiikkaan ja lahjomattomuuteen liittyvät toimenpiteet.

Sekä ACER-asetuksella että julkisiin hankintoihin sovellettavilla sopimusmääräyksillä varmistetaan, että komission yksiköt, myös OLAF, voivat suorittaa tarkastuksia ja paikalla tehtäviä tarkastuksia OLAFin suosittelien vakiosäännösten mukaisesti.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

- Talousarviossa jo olevat budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Lukumäärä	JM/EI-JM ²⁸	EFTA-mailta ²⁹	Ehdokasmailta ³⁰	Kolmansilta mailta	Varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen rahoitusosuudet
01	02 10 06	JM	KYLLÄ	EI	EI	EI

- Uudet perustettaviksi esitetyt budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Monivuotisen rahoituskehityksen	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/EI-JM	EFTA-	Ehdokasmailta	Kolmansilta	Varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2

²⁸ JM = jaksotettujen määrärahat / EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

²⁹ EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

³⁰ Ehdokasmaat ja soveltuvien osien Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

otsake			mailta	ilta	lta mailta	kohdan b alakohdassa tarkoitettut rahoitusosuudet
	[XX.YY.YY.YY]		KYLLÄ/ EI	KYLLÄ/E I	KYLLÄ/ EI	KYLLÄ/EI

3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin

3.2.1. Yhteenvedo arvioiduista vaikutuksista menoihin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	01	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous
---	----	--

ACER (energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto)			Vuosi 2023 ³¹	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	2027			YHTEENSÄ
Osasto 1:	Maksusitoumus määrärahat	(1)	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710
	Maksut	(2)	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710
Osasto 2:	Maksusitoumus määrärahat	(1a)								
	Maksut	(2a)								
Osasto 3:	Maksusitoumus määrärahat	(3a)								
	Maksut	(3b)								
ACERin määrärahat YHTEENSÄ	Maksusitoumus määrärahat	=1+1a +3a	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710
	Maksut	=2+2a +3b	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710

³¹ Vuosi N on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi. 'N' korvataan oletetulla ensimmäisellä toteutusvuodella (esimerkiksi: 2021). Seuraavat vuodet täydennetään vastaavasti.

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	7	”Hallintomenot”
---	----------	-----------------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi N	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
Pääosasto: <.....>									
☐ Henkilöresurssit									
☐ Muut hallintomenot									
Pääosasto <....> YHTEENSÄ	Määrärahat								

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi N ³²	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
Monivuotisen rahoituskehyksen	Maksusitoumusmäärärah at								

³² Vuosi N on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi. 'N' korvataan oletetulla ensimmäisellä toteutusvuodella (esimerkiksi: 2021). Seuraavat vuodet täydennetään vastaavasti.

OTSAKKEISIIN 1–7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Maksut								
--	--------	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.2. Arvioidut vaikutukset [elimen] määrärahoihin

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

maksusitoumusmäärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tavoitteet ja tuotokset			Vuosi N		Vuosi N+1		Vuosi N+2		Vuosi N+3		ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)						YHTEENSÄ	
	TUOTOKSET																	
	Tyyppi ⁱ³³	Keski kustannus	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä yhteensä	Kustannukset yhteensä
ERITYISTAVOITE 1 ³⁴ ...																		
- Tuotos																		
- Tuotos																		
- Tuotos																		
Välisumma, erityistavoite 1																		
ERITYISTAVOITE 2 ...																		
- Tuotos																		
Välisumma, erityistavoite 2																		

³³ Tuotokset ovat tuloksena olevia tuotteita ja palveluita (esim. rahoitettujen opiskelijavaihtojen määrä tai rakennetut tiekilometrit).

³⁴ Kuten kuvattu kohdassa 1.4.2 'Erityistavoite (erityistavoitteet)...'.

KUSTANNUKSET YHTEENSÄ																
-----------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.3. Arvioidut vaikutukset ACERin henkilöresursseihin

3.2.3.1. Yhteenvedo

- ☒ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi 2023 ³⁵	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	2027			YHTEEN SÄ
--	-----------------------------	---------------	---------------	---------------	------	--	--	--------------

Väliaikaiset toimihenkilöt (AD-palkkaluokka)	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710
Väliaikaiset toimihenkilöt (AST-palkkaluokat)								
Sopimussuhteiset toimihenkilöt								
Kansalliset asiantuntijat								

YHTEENSÄ	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710
-----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--	--------------

Henkilöstötarpeet (kokoaikaiseksi muutettuna):

	Vuosi 2023 ³⁶	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	2027			YHTEEN SÄ
--	-----------------------------	---------------	---------------	---------------	------	--	--	--------------

Väliaikaiset toimihenkilöt (AD-palkkaluokka)	6	6	6	6	6			6
Väliaikaiset toimihenkilöt (AST-palkkaluokat)								
Sopimussuhteiset toimihenkilöt								

³⁵ Vuosi N on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi. 'N' korvataan oletetulla ensimmäisellä toteutusvuodella (esimerkiksi: 2021). Seuraavat vuodet täydennetään vastaavasti.

³⁶ Vuosi N on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi. 'N' korvataan oletetulla ensimmäisellä toteutusvuodella (esimerkiksi: 2021). Seuraavat vuodet täydennetään vastaavasti.

Kansalliset asiantuntijat								
---------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

YHTEENSÄ	6	6	6	6	6			6
-----------------	----------	----------	----------	----------	----------	--	--	----------

Ilmoitetaan suunniteltu palveluksenottopäivä ja tehdään sen perusteella tarvittavat mukautukset määrään (jos henkilö on tarkoitus ottaa palvelukseen heinäkuussa, keskimääräisistä kustannuksista otetaan huomioon vain 50 prosenttia) ja annetaan tarkemmat tiedot.

3.2.3.2. Henkilöresurssien arvioitu tarve vastuupääosastossa

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

arvio kokonaislukuina (tai enintään yhden desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi N	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)		
• Henkilöstötaulukkoon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)								
20 01 02 01 ja 20 01 02 02 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)								
20 01 02 03 (EU:n ulkopuoliset edustustot)								
01 01 01 01 (epäsuora tutkimustoiminta)								
10 01 05 01 (suora tutkimustoiminta)								
○ Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)³⁷								
20 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)								
20 02 03 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa)								
Budjettikohdat (täsmennettävä) ³⁸	- Päätoimipaikassa ³⁹							
	- EU:n ulkop. edustustoissa							

³⁷ Sopimussuhteiset toimihenkilöt, paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.

³⁸ Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

³⁹ Pääasiassa EU:n koheesiopolitiikan rahastoille, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastolle (maaseuturahasto) ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastolle (EMFAF).

01 01 01 02 (sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö – epäsuora tutkimustoiminta)							
10 01 05 02 (sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö – suora tutkimustoiminta)							
Muu budjettikohta (mikä?)							
YHTEENSÄ							

Henkilöresurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	
Ulkopuolinen henkilöstö	

Kokoaikaiseksi muunnetun henkilöstön kustannusten laskentamenetelmä olisi kuvattava liitteessä V olevassa 3 kohdassa.

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

- ☐ Ehdotus/aloite on nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen mukainen.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää rahoituskehyksen asianomaisen otsakkeen rahoitussuunnitelman muuttamista.

Selvitys rahoitussuunnitelmaan tarvittavista muutoksista, mainittava myös kyseeseen tulevat budjettikohdat ja määrät.

- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää joustovälineen varojen käyttöön ottamista tai monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamista.⁴⁰

Selvitys tarvittavista toimenpiteistä, mainittava myös kyseeseen tulevat rahoituskehyksen otsakkeet, budjettikohdat ja määrät

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

- Ehdotuksen/aloitteen rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja.
- Ehdotuksen/aloitteen rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi N	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			Yhteensä
Rahoitukseen osallistuva taho								
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ								

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- ☐ Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- ☐ Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:
 - ☐ vaikutukset omiin varoihin
 - ☐ vaikutukset muihin tuloihin
 - ☐ tulot on kohdennettu menopuolen budjettikohtiin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

⁴⁰

Ks. vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta 17 päivänä joulukuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2093/2020 12 ja 13 artikla.

Tulopuolen budjettikohta:	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoitovuon na	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ⁴¹						
		Vuosi N	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)		
Momentti								

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta (budjettikohdat) käyttötarkoitukseensa sidottujen sekalaisten tulojen tapauksessa.

Selvitys tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmästä.

⁴¹ Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.